

GROSUPELJSKI

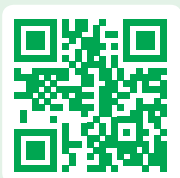
ODMEVI

GLASILO OBČINE GROSUPLJE | LETNIK XLVI | 11 – 2020

25
LET

OBČINA
GROSUPLJE

ŠOLANJE NA DALJAVO

str. 24

Za lep nasmeh skrbimo že 25 let

- Preventivni pregledi in posveti
- Konzervativa
- Protetika
- BREDEDENT SKY implantati
- Nevidni ortodontski aparat INVISALIGN
- Ortopansko slikanje zob

Goran Petrovič dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija | **25 let**

Adamičeva 30 | 1290 Grosuplje | T +386 1 787 34 13 | M +386 41 723 731

GABER PETER KASTELIC s.p.

Partizanska cesta 8
1290 Grosuplje

059 190 524

servis.gaber@gmail.com

SERVISIRAMO VSO AVDIO - VIDEO
FOTO in RAČUNALNIŠKO TEHNIKO

PRODAJAMO VSO
TEHNIKO ZNAMKE **SONY**

Arhiviramo
VHS kasete

**POOBlašČENI
SERVIS ZA:**

BANG & OLUFSEN
PIONEER TOSHIBA JBL
YAMAHA AKG
GRUNDIG Dyson
harman / kardon

**ORL
NOVAK**

ZASEBNA ORL AMBULANTA

Vsaki petek 8-13h

068 128 368

info@ori-novak.si

www.ori-novak.si

ZD Grosuplje
medicina dela

**PARTNER
GRAF** zelena
tiskarna

»Vsi cvetovi
bodočnosti,
so semena
sedanjosti.«
(kitajski pregovor)

The mark of
responsible forestry
FSC® C100

FSC
FORESTS FOR ALL
FOREVER
Forest Stewardship Council®

GRAFIČNI STUDIO PRIPRAVA TISKOVIN

OFFSET IN DIGITALNI TISK POSLOVNIH IN MARKETINŠKIH TISKOVIN

TISK ZA PREHRAMBENO INDUSTRIJO IN GOSTINSTVO

TISK Z VAROVANJEM

DIREKTNI MARKETING PERSONALIZACIJA

PARTNER GRAF zelena tiskarna d.o.o.
Gasilska cesta 3, SI - 1290 Grosuplje

T: 08 385 04 81 / 86, E: info@partnergraf.si > NAROČILA
T: 08 385 04 84, E: info@partnergraf.si > GRAFIČNI STUDIO
T: 01 7861 177, E: tajnistvo@partnergraf.si > RAČUNOVODSTVO

www.partnergraf.si

Servis zmagovalcev

📍 Obiščite nas!

HOC Center Grosuplje

Perovo 7

1290 Grosuplje

031 741 671

hoc-center.si

www.petrol.si/tipstop-vianor

Ob nakupu 4 pnevmatik Nokian **PREJMETE 20€** za premontažo Vianor

VIANOR® URADNI VULKANIZER IN SERVISER SLOVENSKIH ALPSKIH REPREZENTANČ

PETROL

Energija za življenje

PLINSKO OGREVANJE OD PROJEKTA DO IZVEDBE

NOVI PLINSKI KOTLI

Subvencija do

2.000 €

Garancija do

10 let*

Prihranek energije do

35 %

* do 10 let garancije za Viessmann plinske kotle in do 5 let garancije za Bosch plinske kotle

www.kek.si **01 7860 760**

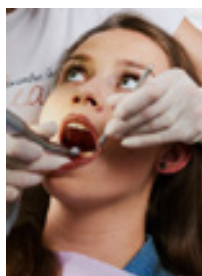
Pooblaščen izvajalci Energetike Ljubljana energetika ljubljana

Zasebna zobozdravstvena ordinacija

Andreja Hribar Hostnik, dr. dent. med.

Pod hribom cesta II 24a, 1290 Grosuplje

telefon: 041 780 741

- splošno zobozdravstvo
- fiksna in snemna protetika
- endodontska zdravljenja
- **NOVO: laser terapija, laserski žarek namesto svedra in skalpela**
- zdravljenje paradontopatij

Potrebuje pomoč ali nego na domu?

Pokličite nas in si zagotovite popolno in profesionalno oskrbo
070 / 795 - 135
070 / 795 - 153

EHC, oskrba na domu d.o.o.
Veliki Vrh pri Šmarju 52,
1293 Šmarje Sap

Kazalo

Uvodnik / 4

Nagovor župana / 5

Iz občinske hiše / 6

Politika / 16

Iz naših krajev / 17

Gospodarstvo / 18

Turizem / 19

Izobraževanje / 24

Kultura / 26

Društva / 32

Šport / 35

Obvestila / 39

Spomini in zahvale / 40

Uvodnik

Draga bralka, dragi bralec Grosupeljskih odmevov!

Lep novembrski pozdrav v razmerah, ki smo si jih pred nedavnim težko predstavljali. Še težje si verjetno predstavljamo, kako so podobne pandemije prestajali v časih, ko zdravstvo še ni bilo na taki stopnji, kot je danes. Zato se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju za dobro delo, ki ga opravljajo za dobro nas vseh.

Zaradi razmer, v katerih se nahajamo, in vsesplošnega omejevanja stikov, je tudi dogodkov, o katerih smo po navadi poročali, veliko manj oziroma praktično nič, vsaj kar zadeva delo v društvih. Kljub vsemu pa se na občini trudijo, da delo teče naprej, še posebej na projektih, pripravljajo pa tudi nove. V kratkem pričakujemo podpis pogodb za nekaj večjih projektov. Kot pa ste opazili, so naše ulice in ceste že marsikje razkopane, saj se pospešeno pripravljamo za plinifikacijo občine, s čimer bomo prispevali k bolj čistemu zraku, hkrati pa se pospešeno gradi tudi optično omrežje.

V preteklih dneh je minilo že deset let, kar županuje dr. Peter Verlič. Menim, da je napredek občine v tem času viden, zato se mu v imenu, mislim da večine, zahvaljujem. Seveda se vedno najdejo tudi taki, na srečo v veliki manjšini, ki jih ni mogoče zadovoljiti, saj je negativizem njihovo osebno prepričanje ter za slabo voljo vedno iščejo krivce zunaj sebe. Taki so največkrat žal tudi najglasnejši.

Nekoliko več pozornosti smo v tej številki namenili prispevkom s poudarkom na prizadevanjih za mladim prijazno občino, saj so mladi naše upanje za boljše in lepšo prihodnost.

Žal so v zadnjem času prisiljeni na izobraževanje na daljavo vsi šolarji, kar je poleg učecil se tudi veliko breme za učitelje in starše.

V upanju na čim hitrejšo normalizacijo razmer vas vse lepo pozdravljam, z optimizmom in pogumno naprej.

Ostanite zdravi!

Brane Petrovič, odgovorni urednik

NAVODILA

Članki naj bodo napisani in posredovani v elektronski obliki v programu Word. Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tiskanih vrstic (cca. 2500 znakov). Vsa besedila morajo biti podpisana s polnim imenom in priimkom. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedilo, ampak naj bodo posredovane samostojno. K fotografijam je zaželeno, da posredujete tudi besedilo (podnapis) in obvezno avtorja fotografije. Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in v primeru, če v skladu s programsko zasnovano časopisa ne sodijo v nobeno od rubrik, ne objavi. V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi prispevki tudi strinjamo.

DIMENZIJE IN DODATNA NAVODILA ZA PRIPRAVO OGLASOV: celostranski pokončni 185 x 260 mm, 1/2 ležeči 185 x 127,5 mm, 1/4 pokončni 90 x 127,5 mm, 1/8 ležeči 90 x 61 mm. Vsi oglasi so barvni. Format datoteke naj bo *.PDF ali *.JPG.

GROSUPELJSKI ODMEVI – GLASILO PREBIVALCEV OBČINE GROSUPLJE

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje • Odgovorni urednik: Brane Petrovič • Uredniški odbor: Gregor Steklačič, Janez Pintar, Marija Samec, Matjaž Trontelj, Maja Zajc Kalar, Zlatko Jagodič • Naslov uredništva: Občina Grosuplje, 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50) • Elektronski naslov: odmevi@grosuplje.si • Lektoriranje: Marija Samec (oglas in razpisi niso lektorirani) • Oblikovanje in tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Gasilska c. 3, 1290 Grosuplje

Vabljeni k soustvarjanju občinskega glasila.

Vaše prispevke pričakujemo **do 8. decembra**, na e – naslov:

grosupeljski.odmevi@gmail.com

Nagovor župana

*Spoštovani občanke in občani, cenjeni bralci
Grosupeljskih odmevov!*

Epidemija je resna in resnična.

Kljub temu da se Vlada trudi in sprejema ukrepe, ki na eni strani omejujejo naše vsakdanje življenje in na drugi strani s protikoronskimi zakoni blaži stanje v državi v teh težkih časih, številke aktivno okuženih do sedaj niso bistveno upadle. Kako zajeziti epidemijo?

Od nas samih je odvisno ali bomo v prihodnje del rešitve ali del problema. Ni potrebno veliko. Dovolj je, da spoštujemo vse zaščitne ukrepe, ki so že dolgo časa znani: nošenje maske, razkuževanje rok, ohranjanje medsebojne razdalje na dveh metrih. K temu dodajmo še ustvarjanje mehurčkov v krogu najbližjih, torej istega gospodinjstva. Sosedovi naj zaenkrat ostanejo z našim mehurčkom na varni razdalji, enako bomo mi spoštovali njihov krog bližine.

Pri tem se spomnimo vseh tistih, ki jih s takšnimi ukrepi lahko zaščitimo pred najhujšim. Spomnimo se pri tem tudi vseh tistih, ki zaradi neupoštevanja teh preprostih ukrepov danes delajo v nepredstavljenih razmerah v bolnišnicah in domovih za starejše, preko vseh svojih človeških meja.

Aleksander Čeferin, priznani odvetnik, naš cenjen občan in predsednik Evropske nogometne zveze je nedavno v pogovoru za televizijo dejal, da je kriza lahko tudi priložnost za vsakega izmed nas. Lahko se posvetimo sebi, lahko spremenimo dosedanje navade, več naredimo za lastno fizično kondicijo. Povsem optimističen je bil tudi glede konca epidemije, za katero je dejal, da se bo zagotovo končala, še posebej sedaj, ko je cepivo pred vrati. Na vse skupaj moramo gledati z optimizmom.

V konec epidemije trdno verjamem tudi sam. Verjamem tudi v našo skupno odločenost in solidarnost, da bomo to epidemijo premagali skupaj.

Skupaj zmoremo!

*Vaš Dr. Peter Verlič,
župan občine Grosuplje*

10 let županovanja dr. Petra Verliča

11. november 2010 je bil dan, ko je dr. Peter Verlič dan po konstitutivni seji Občinskega sveta Občine Grosuplje prvič nastopil mandat župana. Težko je verjeti, a 10 let že mineva, odkar je občina Grosuplje stopila na pot gospodarne, gostoljubne, globalne in zelene občine, postali smo občina dobrega življenja.

Praznovanje 10-letnice njegovega uspešnega županovanja je sicer bilo v duhu leta 2020, ki si ga bomo zagotovo prav vsi zapomnili, kljub temu pa je župana v sredo, 11. novembra 2020, že zjutraj ob prihodu v pisarno na mizi pričakala velika torta. Malo presenečenja smo mu vseeno želeli pripraviti. Ne glede na to da nam sedaj vsem manjka tiste vsakdanje vedrine, gre za lepo obletnico. Ne moremo se poveseliti, kot bi se lahko, kljub temu pa se župan na svoje preteklo vodenje občine lahko ozre z zadovoljstvom, ponosom, direktor občinske uprave mag. Dušan Hočevar ter ostali sodelavke in sodelavci na občinski

upravi pa mu ob tej priložnosti želimo veliko uspeha pri vodenju občine tudi nadaljnja leta. Trudili se bomo tudi mi, da bo Občina Grosuplje na poti svojega

razvoja, ki dviga kakovost življenja vseh občank in občanov Grosupljega, še bolj sijala.

Jana Roštan

Podpis pogodbe za obnovo notranjosti Kulturnega doma Grosuplje

Občina Grosuplje se je s projektom obnove notranjosti Kulturnega doma Grosuplje uspešno prijavila na javni poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje vlaganj v javno kulturno infrastrukturo lokalnih skupnosti in tako z ministrstva prejela odločbo z dne 2. 9. 2020, da se občini za projekt odobri sredstva v skupni višini 159.822,51 evrov. Ocenjena vrednost investicije sicer znaša 267.214,33 evrov.

V ponedeljek, 26. oktobra 2020, sta župan dr. Peter Verlič in minister dr. Vasko Simoniti podpisala že tudi pogodbo o sofinanciranju obnove notranjosti Kulturnega doma Grosuplje.

Skladno s pogodbo bo obnova kulturnega doma obsegala gradbeno obrtniška in inštalacijska dela ter nakup opreme. Med drugim se bodo zamenjala vrata, akustične talne, stenske in stropne obloge, dvorana bo dobila tudi nove seđe, nov oder in zavesa.

Objekt Kulturnega doma Grosuplje je bil zgrajen že leta 1927, zadnja adaptacija pa je potekala leta 1978, ko je objekt

tudi postal kulturni dom. Objekt je zares potreben obnove, česar bodo posebej vesela številna naša kulturna društva, njihovi aktivni člani ter drugi ustvarjalci. Seveda pa bo tudi obisk kulturnega doma, ogled katere izmed prireditev in drugih dogodkov, za vse nas obiskoval-

ke in obiskovalce veliko prijetnejši, tudi udobnejši.

Jana Roštan

11. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje

V sredo, 18. novembra 2020, je potekala 11. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje. Seja se zaradi epidemiološkega stanja v Sloveniji ni izvedla v živo, temveč z uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije preko aplikacije Zoom.

Občinski svetnice in svetniki so sprejeli **Ugotovitveni sklep o prenehanju mandata članu Občinskega sveta Občine Grosuplje Urošu Vodopivcu.**

Občinski svetnik Uroš Vodopivec, izvoljen na listi SLS - Slovenska ljudska stranka na zadnjih lokalnih volitvah v občinski svet, dne 18. 11. 2018, je namreč dne 24. 7. 2020 županu podal pisno odstopno izjavo. Župan je o tem v predpisanem roku obvestil občinski svet in občinsko volilno komisijo.

V skladu s 113. členom Poslovnika občinskega sveta občinski svet na prvi naslednji seji po prejemu pisnega obvestila sprejme ugotovitveni sklep o prenehanju mandata članu občinskega sveta, ki ga posreduje občinski volilni komisiji.

Občinski svetnice in svetniki so nadalje sprejeli **Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2020** v vsebini in višini, ki je potrebna za realizacijo vseh nalog, ki smo si jih zadali v letu 2020. Rebalans 2. proračuna Občine Grosuplje za leto 2020 je bil tako sprejet v višini 28.047.929 evrov.

Sprejete se bile **Spremembe in dopolnitve Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Grosuplje za leti 2020 in 2021.** Gre za dopolnitev načrta z novimi nepremičninami za nakup (pridobivanje) in za prodajo (razpolaganje) zemljišč in stavb. V načrte so zajete nepremičnine, ki so predmet občinskih projektov ali pa so navedene v vlogah občanov.

Prav tako je bil sprejet **Zaključni račun proračuna Občine Grosuplje za leto 2019.** Gre za njegovo realizacijo za leto 2019. Višina realiziranih prejemkov s prenosom sredstev iz preteklega leta je znašala 20.273.958 evrov, višina realiziranih izdatkov pa 17.695.360 evrov. Ostanek sredstev v višini 2.578.598 evrov se je prenesel v leto 2020.

Občinski svetnice in svetniki so sprejeli **Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu kamnolom Valnaček.**

Območje predvidenega OPPN kamnolom Valnaček je v Občinskem prostorskem načrtu opredeljeno od leta 2013. Sicer pa je omenjeno in že od leta 1920 deluje za pridobivanje peska in kamna za potrebe lokalnih prebivalcev. Razlog za pripravo omenjenega OPPN je pridobitev koncesijskega akta (uredba o rudarskih pravicah) pristojnega ministrstva. Pripravljen je na podlagi strokovne podlage za izkoriščanje kamna, o zalogah tehničnega kamna in hkratne sanacije. Finančna sredstva za njegovo izdelavo v celoti krije pobudnik.

Prav tako so bili sprejeti **Sklep o lokacijski preveritvi v enoti urejanja prostora RA 5 A, Sklep o lokacijski preveritvi v enoti urejanja prostora GR 229 SSe in Sklep o lokacijski preveritvi v enoti urejanja prostora ŠJ 17 A.** Nanašajo se na širitev stavbnih zemljišč za namen gradnje stanovanjske stavbe, na odstopanje od prostorsko izvedbenih pogojev za namen izgradnje garaže k že obstoječemu stanovanjskemu dvojčku in zadnji na preoblikovanje stavbnih zemljišč za namen gradnje stanovanjske stavbe.

Sprejet je bil tudi **Odlok o začasnem zavarovanju širitve območja naravne vrednote na območju Gajnič in Tlak - ID 8036.**

Območje naravne vrednote ID 8036 je opredeljeno v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 23/15. Z odlokom o začasnem zavarovanju širitve tega območja se želi obstoječo naravno vrednoto razširiti do meje z Občino Škofljica oziroma na ravninski del do naselja Mali Vrh. Akt se sprejme takrat, kadar obstaja velika nevarnost, da bo del naravne vrednote poškodovan ali uničen. Začasno zavarovanje ne sme trajati več kot dve leti. V času od maja do ju-

nija 2021 bo občina izvedla vse postopke o zavarovanju v skladu z Zakonom o ohranjanju narave.

Nadalje so bili sprejeti: **Sklep o določitvi višine cen oskrbe s pitno vodo v občini Grosuplje, Sklep o določitvi višine cen odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini Grosuplje, Sklep o določitvi višine cen storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami v občini Grosuplje in Sklep o določitvi cen ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Grosuplje.**

Prav tako so občinski svetnice in svetniki sprejeli **Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskih cestah in ureditvi cestnega prometa v občini Grosuplje.**

Vsebinsko mirujočega prometa se namreč prenaša v Odlok o javnih parkiriščih in urejanju parkiranja na območju občine Grosuplje. Skladno s tem odlokom opravljanje izbirne gospodarske javne službe - upravljanje javnih parkirišč in garažnih hiš na območju občine prevzema Javno komunalno podjetje Grosuplje, d.o.o.

Nadalje je bil sprejet tudi **Odlok o javnih parkiriščih in urejanju parkiranja na območju občine Grosuplje,** s katerim se ureja način opravljanja izbirne gospodarske javne službe upravljanja in vzdrževanja javnih parkirišč ter ureja parkiranje na območju občine Grosuplje.

Sprejete se bile tudi **Spremembe in dopolnitve Poslovnika Občinskega sveta Občine Grosuplje.** Poslovník občinskega sveta se usklajuje s spremembo 35. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki je bila sprejeta z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 61/20), ki omogoča izvedbo seje občinskega sveta z uporabo informacijsko - komunikacijske tehnologije.

Občinski svetnice in svetniki so dali pozitivno **mnenje k imenovanju Metke Velepec Šajn za direktorico Doma starejših občanov Grosuplje** za petletno mandatno obdobje.

V skladu s 56. členom Zakona o socialnem varstvu namreč lokalna skupnost, na območju katere ima socialnovarstve-

ni zavod sedež, daje mnenje k imenovanju direktorja. Dom starejših občanov Grosuplje je zaprosil za mnenje k imenovanju direktorice Doma starejših občanov Grosuplje, ki bi nastopila mandat 30. 12. 2020.

Občinski svetnice in svetniki so za kandidata, kot predstavnika občine Grosuplje, za člana Razvojnega sveta LUR 2021 – 2027 predlagali župana dr. Petra Verliča.

Razvojni svet Ljubljanske urbane regije je organ usklajevanja razvojnih pobud in interesov v regiji in opravlja naloge na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Vsaka občina v regiji ima enega člana. Člane Razvojnega sveta za mandatno obdobje 2021–2027 predlaga občinski svet izmed izvoljenih občinskih funkcionarjev (župan, podžupan, člani občinskega sveta). Član Razvojnega sveta kot predstavnik občine Grosuplje je že do sedaj bil župan.

Sedanji predstavnici ustanovitelja v Svetu javnega zavoda Mestna knjižnica Grosuplje Mariji Mišmaš Pintar je oktobra 2020 potekel mandat, zato je bilo v svet zavoda za štiriletno mandatno obdobje potrebno imenovati novega predstavnika. Občinski svetnice in svetniki so v Svet javnega zavoda Mestna knjižnica Grosuplje ponovno imenovali Marijo Mišmaš Pintar.

Občina Grosuplje ima sicer v svetu knjižnice dva predstavnika - enega imenuje občinski svet, drugega pa izmed aktivnih uporabnikov knjižnice župan.

Občinski svet je moral imenovati odgovornega urednika lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi za mandatno obdobje 2020–2024 po postopku, določenem v Odloku o ustanovitvi in izdajanju lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi (Uradni list RS, št. 96/02), saj se je sedanjemu uredniku Branetu Petroviču 26. 10. 2020 iztekel štiriletni mandat.

Občinski svetnice in svetniki so za odgovornega urednika lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi tudi za naslednje štiriletno mandatno obdobje imenovali Braneta Petroviča.

Na seji pa so bili sprejeti tudi: Sklep o potrditvi programa obnove in vzdrževanja javne razsvetljave v občini Grosuplje za leto 2021 ter Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na nepremičninah parcelni št. 2202/4 in 2202/6, obe k.o. 1794 Račna in Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na nepremičnini parcelna št. 1669/2, k.o. 2642 Grosuplje.

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov

Občinski svetnik Jože Berdajs (SLS) je zastavil vprašanje, kakšna je situacija v zvezi s kanalizacijo na območju Krajskega parka Radensko polje. Nanj se je namreč obrnilo več družin, ki delajo nove hiše, se nameravajo vanje naslednje leto tudi vseliti, zanima pa jih, ali je vgradnja male komunalne čistilne naprave potrebna.

V zvezi s parkiranjem v novi parkirni hiši P+R Grosuplje, kjer je brezplačno parkiranje le 15 min, je dal pobudo, da bi bilo vsaj 45 min, kar bi zadoščalo za ureditev nujnih opravkov na občini, banki in podobno.

Podrobneje pa ga je zanimalo tudi, kako poteka projektiranje pločnika v Čušperku, saj naj v določenem delu ne bi bil predviden.

Direktor občinske uprave mag. Dušan Hočevar je povedal, da aktivnosti za izgradnjo kanalizacije na območju naše občine, kjer še ni zgrajena, izvajamo že vse od leta 2015 naprej. Težava je, da so aglomeracije, kjer kanalizacija še ni zgrajena, pod 2.000 populacijskimi enotami (PE), večinoma celo pod 500 PE, z izjemo Zagradca, ki ima med 500 in 1.000 PE, kar pa pomeni, da slovenska zakonodaja črpanja evropskih sredstev za te namene trenutno ne omogoča.

A ravno dan pred sejo je govoril s pristojnim ministrom Zvonkom Černačem, po besedah katerega se v Načrtu za okrepanje in odpornost obetajo sredstva za gradnjo kanalizacije tudi na območjih pod 2.000 PE. »V pridobivanje gradbenih dovoljenj na teh območjih bomo zato še bolj zagrizli. Za prioriteto pa smo si vzeli ravno območja Račne, Zagradca in Veliškega Mlačevca, predvsem z razlogom, ker smo si obetali, da bi lahko območja, ki gravitirajo na krajinski park, imela prednost pri pridobitvi evropskih sredstev,« je dejal.

Ob tem je povedal, da smo pri dosedanem delu žal naleteli tudi na kar nekaj težav z lokalnim prebivalstvom. »Zato bomo na vas, kot občinske svetnike, pa tudi na predsednike krajevnih skupnosti, na svete krajevnih skupnosti, naslovili prošnje za pomoč, predvsem pri pridobivanju služnosti. O tem smo govorili ravno na zadnjem kolegiju z vodji uradov,« je dodal.

Kar sicer zadeva samo gradnjo hiš, je zakonodaja takšna, da na območjih, kjer ni javne kanalizacije, brez vgradnje

male čistilne naprave ni možno pridobiti gradbenega dovoljenja. Res pa je, da ko javna kanalizacija enkrat bo, bo priklop nanjo obvezen in bo mala čistilna naprava odveč. Lahko se jo proda kot rabljeno, jo uporabi za zalivanje ali kaj podobnega, vendar trenutno drugače žal ne gre, saj tako narekuje zakonodaja.

»Mi se maksimalno trudimo, da bi gradbena dovoljenja za izgradnjo kanalizacije na teh območjih karseda hitro pridobili,« je še dejal.

Glede parkiranja v Grosupljem je pojasnil, da je v novi parkirni hiši cena za uro parkiranja 0,80 evrov, po analizi, ki smo jo naredili v sosednjih občinah, zelo primerljiva. To velja tudi za vse ostale cene parkiranja, ki so bile določene.

Beležimo precejšnje in zadostno število parkiranj, da bo parkirna hiša lahko normalno obratovala, veliko pa je bilo storjenega že s tem, da je parkiranje omogočeno. Bili so časi, ko je bilo na tem mestu makadamsko parkirišče, polno lukenj, brez sistema parkiranja, in tudi če bi želel dati 0,80 evrov, da bi lahko parkiral, nisi imel kje parkirati. Parkirišče je bilo zapolnjeno tudi s tistimi, ki so se vozili z javnim prevozom v Ljubljano. Danes je parkiranje urejeno in verjetno lahko v eni uri vsak uredi, kar potrebuje. Na ostalih parkirnih mestih pa je cena za uro parkiranja še nižja ali brezplačna. V samem centru mesta imamo tudi kar nekaj t. i. modrih con, kjer je parkiranje z označbo listka ali parkirne ure brezplačno za 20 minut, in če gre le za manjši opredek, so tudi ta parkirna mesta primerna.

Glede projektiranja pločnika v Čušperku pa je direktor občinske uprave mag. Dušan Hočevar povedal, da se projektira skladno s podpisanim protokolom z Ministrstvom za infrastrukturo, se pa bo zadevo preverilo in po potrebi tudi uskladilo.

Župan dr. Peter Verlič je ob povedanem, predvsem kar zadeva parkiranje v novi parkirni hiši, dodal, da je bila zgrajena tudi z evropskimi sredstvi, prednostno je zato parkiranje v sistemu P+R. »Torej tisti, ki se bo v Grosuplje pripeljal v parkirno hišo in se naprej v prestolnico odpeljal z javnim prevozom, bo od novega leta dalje parkiral zastoj. Za uporabnike sistema P+R bo parkiranje prihodnje leto brezplačno.«

Jana Roštan

Prvi dan razdeljenih preko 90 brezplačnih toplih obrokov za učence osnovnih šol in dijakov iz občine Grosuplje

V skladu s pozivom Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je učencem osnovnih šol in dijakom z nizkim socialnim statusom, s stalnim prebivališčem v občini Grosuplje, ki se zaradi zaostrenih epidemioloških razmer izobražujejo na daljavo, zagotovljen brezplačni topli obrok.

Naj omenimo, da je bilo prvi dan delitve brezplačnih toplih obrokov, torej v

ponedeljek, 9. novembra 2020, razdeljenih več kot 90 obrokov socialno ogroženim učencem in dijakom.

Zahvaljujemo se ravnateljicam naših treh šol za uspešno organizacijo, zaposlenim v kuhinjah pa za prizadevnost in učinkovitost pri pripravi in razdeljevanju obrokov!

Klavdija Mehle

Občina Grosuplje prijazna mladim

Občina Grosuplje je uspešno podaljšala veljavnost certifikata Mladim prijazna občina za obdobje 2020-2024.

Po mnenju komisije za pregled in vrednotenje prijav na javni poziv je ob pregledu vloge odločila, da Občina Grosuplje uspešno in kumulativno izvaja vse ukrepe v naslednjih prednostnih področjih: načrtno obravnavanje področja mladine, participacija mladih, organiziranje mladih, informiranje mladih, zaposlovanje mladih, izobraževanje mladih, stanovanjska politika ter skupni projekti mladih in Občine na ravni politika za mlade.

Certifikat Mladim prijazna občina je sicer priznanje samoupravnim lokalnim skupnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik. Tovrstni ukrepi so usmerjeni v integracijo vedno novih generacij mladih (to je oseb, starih od 15 do vključno 29 let) v posamezne dele življe-

nja družbe, predvsem pa v spodbujanje čim hitrejšega osamosvajanja mladih.

Certifikat Mladim prijazna občina s štiriletno veljavnostjo se letno podeljuje lokalnim skupnostim, ki jih strokovna komisija prepozna kot mladim prijazne, ker uspešno izvajajo vsaj en ukrep z vseh prioritetnih področij mladinskih politik.

Na Občini Grosuplje se trudimo in se bomo še naprej zavzeto trudili, da bo področje mladih uspešno sistemsko urejeno in da bomo nivo učinkovitosti v štiriletnem obdobju ohranili oz. dvignili.

Certifikat Mladim prijazna občina podeljuje Inštitut za mladinsko politiko v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Podaljšanje certifikata Mladim prijazna občina je lep razlog, da smo za tokratno številko Grosupeljskih odmevov pripravili posebno rubriko »Občina Grosuplje prijazna mladim«.

Klavdija Mehle

1. Načrtno obravnavanje področja mladine

Občina Grosuplje načrtno in sistematično obravnava področje mladih.

Občina Grosuplje je skupaj z mladinskimi organizacijami strnila prizadevanja za uresničevanje, nadgrajevanje in povezovanje ukrepov na področju mladinske politike za krepitev vloge mladih v lokalnem okolju. V ta namen je bil v letu 2018 sprejet tudi Odlok o mladih v občini Grosuplje, ki definira vsa ključna področja mladinske politike in predvideva ustanovitev Komisije za mladinska

vprašanja ter pripravo lokalnega programa za mlade.

Leta 2019 je bila zato ustanovljena Komisija za mladinska vprašanja Občine Grosuplje, ki je posvetovalno telo župana in celovito obravnava področja mladine in mladinskega sektorja v lokalni skupnosti. Komisija je v sodelovanju z Mladinskim svetom Grosuplje in občinskimi strokovnimi službami kot prva pripravila lokalno strategijo z naslovom Lokalni program za mladino Občine

Grosuplje 2019–2023.

Lokalni program za mladino je temeljni programski dokument, ki opredeljuje prednostne naloge in ukrepe občine za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na ravni lokalne skupnosti. Dokument temelji na analizi stanja, saj smo v povezavi s tem izvedli obsežno anketo. Na temo Lokalnega programa je bila avgusta 2019 organizirana tudi javna razprava, na katero ste bili povabljeni vsi zainteresirani, pred-

vsem pa grosupeljski mladi, ki so bili lahko del soustvarjanja tega dokumenta.

Prednostna razvojna področja lokalnega programa so: organiziranost in participacija mladih v življenju lokalne skupnosti, izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjska politika, informiranje, mobilnost, prosti čas mladih, kultura, šport in zdravje mladih. Program po prednostnih področjih mladinske politike opredeljuje cilje, ukrepe za doseg ciljev, kazalnike, nosilce ukrepov in časovni okvir njihovega uresničevanja. **Temeljni, strateški cilj mladinske politike v občini Grosuplje je zadovoljstvo mladih s kakovostjo življenja v domačem lokalnem okolju.**

Junija 2017 se je občina vključila v projekt Europe Goes Local - Podpora razvoju in krepitvi mladinskega dela na lokalni ravni. V projektu smo v sodelovanju s projektno ekipo Zavoda Movit - Nacionalne agencije programa ERASMUS+ - razvijali in krepili mladinsko delo v naši občini.

V začetku leta 2018 je bil dopolnjen tudi Odlok o podeljevanju štipendij Občine Grosuplje in zagotovljen **učinkovitejši ter zlasti obsežnejši sistem občinskega štipendiranja**, preko projektnih razpisov za mlade je zagotovljeno sistematično financiranje organizirane mladinske dejavnosti.

Občina Grosuplje na podlagi sprejetih strateških dokumentov sistemsko ureja področje horizontalnih in vertikalnih mladinskih politik.

Klavdija Mehle in Mojca Koželj

Javna razprava Lokalnega programa za mladino občine Grosuplje 2019-2023, ko jo je organizirala Komisija za mladinska vprašanja, 29. 8. 2019 (na fotografiji z leve proti desni: Lovro Trilar, Eva Drobnič, Klavdija Mehle, Tanja Kastelec in Luka Mehle).

Obisk predstavnice Inštituta za mladinsko politiko Nine Bavčar Čargo na 3. seji Komisije za mladinska vprašanja, 23. 8. 2019 (na fotografiji z leve proti desni: Tanja Kastelec, Klavdija Mehle, Jelka Kogovšek, vodja urada za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti, Nina Bavčar Čargo, Luka Mehle in Eva Drobnič).

2. Organiziranje mladih

V občini Grosuplje se mladinska politika oblikuje skupaj z mladimi in na podlagi njihovih pobud in predlogov. Mladi so organizirani v več mladinskih organizacijah, ki z občino redno sodelujejo (Študentski klub Groš, Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap, Društvo tabornikov Rod Louis Adamič, Steg Grosuplje 1 – grosupeljski skavti, Društvo Preplet, Društvo Sožitje ipd.). Mladi izven mesta Grosuplje se pogosto organizirajo tudi kot podmladki ostalih društev (kulturnih, športnih, gasilskih) in prav tako

organizirano participirajo v življenju svojega kraja in občine.

Mladinske organizacije so se v letih 2014 in 2015, tudi ob podpori lokalne skupnosti, dogovorile o ustanovitvi **Mladinskega sveta Grosuplje**, ki je v letu 2019 zamenjal vodstvo in občini predložil ambiciozen načrt dela. Zagnano delo nadaljuje tudi v letu 2020. Mladinski svet Grosuplje namreč predstavlja vezni člen med mladinskimi organizacijami v občini. S predstavniki Mladinskega sveta se občinska uprava pogosto srečuje in po-

svetuje pri izvajanju skupnih projektov ter načrtovanju sprememb dokumentov na področju življenja mladih.

Uresničujejo se številni predvideni ukrepi na področju organiziranja mladih: financiranje mladinskih projektov in rednega dela mladinskih organizacij, usposabljanje se mladinski kadri, omogoča se brezplačna uporaba občinske infrastrukture, občina podpira evropske projekte mobilnosti in druge projekte, povezane z ozaveščanjem pomena mladinskega dela.

Občina vsako leto razpisuje sredstva, ki so namenjena sofinanciranju programov mladinskih društev, pa tudi kritju stroškov prostora, kjer se mladi zbirajo. V letu 2018 in 2019 je bil povečan obseg teh sredstev. Leto 2020 je zaznamovano s COVID-19, obseg razpisanih sredstev za področje mladine pa se kljub koronavirusu ni zmanjšal.

Realizacija mladinskih projektov se je prilagodila pandemiji. Določeni projekti se realizirajo in sofinancirajo tudi v okviru medgeneracijskega sožitja. Podpirajo se programi prostočasnih aktivnosti mladih, programi s kulturno in športno vsebino, pa tudi preventivni socialni programi mladinskih organizacij. Veliko pozornost se namenja podpori mladinskih sekcij v okviru drugih društev, zlasti na področju izobraževanja in kvalitetnega preživljanja prostega časa ter njihovim projektom, ki presegajo meje občine, pa tudi države.

V preteklih treh letih se je Občina Grosuplje vključila v mednarodne projekte, ki vzpodbujajo mobilnost, organiziranost in participacijo mladih v družbenem lokalnem in evropskem prostoru. Občina bo v svojih razpisih in drugih ukrepih v prihodnje, poleg navedenega, še več navora vložila v spodbude, ki bi pritegnile mlade, ki še niso člani mladinskih organizacij oz. se iz različnih vzrokov ne udeležujejo v lokalnem življenju.

Klavdija Mehle in Mojca Koželj

Dogodek v organizaciji Mladinskega sveta Grosuplje: »Prid', uživej in predlagaj«, 13. 12. 2019 (na fotografiji z leve proti desni: Jaka Trilar, Alja Knep, mag. Dušan Hočevar, direktor občinske uprave, Tjaša Pleško, Rok Weiss in Maša Androjna).

Mladinski svet Grosuplje na obisku pri županu, dr. Petru Verliču, 16. 9. 2019 (na fotografiji z leve proti desni: Jaka Trilar, Alja Knep, dr. Peter Verlič, župan, Tjaša Pleško, mag. Dušan Hočevar, direktor občinske uprave, Nik Gorišek).

3. Informiranje mladih

Občina Grosuplje je vzpostavila, zdaj pa nadgrajuje sistematični pristop obveščanja občanov, tudi mladih.

Sistem informiranja obsega več pristopov: spletna stran občine, lokalni mediji (lokalni časopis Grosupeljski odmevi, Radio Zeleni val), direktno obveščanje preko mladinskih organizacij ter družbenih omrežij (facebook, twitter, instagram), ipd.

V okviru spletne strani občine je bila pred leti uvedena rubrika, namenjena zgolj mladim. Na spletni strani Občine Grosuplje mladim namenjamo še posebno

pozornost s posebnim zavihkom **”Mladim prijazna občina”** - v levem stolpcu na vstopni strani. Izhodišče je bilo zagotoviti dostop do informacij in nasvetov, ki jim mladi zaupajo (zdravje, dobrobit, kulturne in športne vsebine, izobraževanja). Tam še posebej izpostavljamo zanje pomembne informacije, hkrati jim na ta način želimo izkazati tudi neko težo, jim povedati, da njihovo mnenje, njihov glas v lokalni skupnosti šteje.

Občina redno obvešča o vsem dogajanju v občini, o svojih projektih in možnostih, ki se mladim ponujajo na področju izobraže-

Rubrika na spletni strani Občine Grosuplje: »Za mlade«.

vanja, zaposlitve, stanovanj, rekreacije, mlade družine obvešča o vrtcih ipd.

Mladinska društva in organizacije iz naše občine imajo na občinski spletni strani možnost objavljati tudi dogod-

ke oz. prireditve, ki jih organizirajo, na ta način jim omogočimo tudi širši doseg tistih, ki bi jih posamezen dogodek oz. prireditev zanimala.

O vseh svojih dejavnostih, aktivnostih

lahko obveščajo tudi z objavami člankov v rubriki na spletni strani »Lokalni utrip«.

Klavdija Mehle in Mojca Koželj

4. Izobraževanje mladih

Izobraževanje, formalno in neformalno, je pogoj za vključevanje mladih v družbeno okolje.

V analizi stanja, opravljeni v okviru priprave strateških dokumentov občine, so mladi področje izobraževanja izpostavili kot izjemno pomembno. Občina se ga loteva celovito in z več vidikov.

Ključno je štipendiranje, sledi zagotavljanje dostopa do neformalnih izobraževalnih programov v lokalnem okolju, do ključnih informacij, povezanih z možnostmi na tem področju, podpiranjem mednarodnih projektov, v katere se vključujejo naši mladostniki. Poleg **celoletnih štipendij** občina vsako leto razpiše tudi **enkratne finančne nagrade za študente kmetijstva**.

Občina podpira (finančno) izobraževanje mladih v okviru delovanja športnih in kulturnih društev, kjer mladinske sekcije dosegajo mednarodne uspehe.

V skladu s sprejetimi pravili o ravnanju s premoženjem občine si lahko mladinske organizacije pod določenimi pogoji pridobijo brezplačno uporabo občinske infrastrukture, tudi za izvajanje izobraževalnih programov.

Občina Grosuplje v proračunu vsako leto zagotavlja sredstva za **sofinanciranje izobraževanj**, svetovanj in usposabljanj na področju gospodarstva, ki jih izvajajo za to usposobljeni izvajalci. Navedeni ukrepi so sicer namenjeni tudi uveljavljenim gospodarskim subjektom, predvsem pa mladim, ki se za samostojno pot na področju gospodarstva šele odločajo ali za področje gospodarstva kažejo zanimanje.

Na področju gospodarstva občina **so deluje z lokalno Območno obrtno pod-**

Župan dr. Peter Verlič vsako leto priredi sprejem štipendistov Občine Grosuplje.

jetniško zbornico – OOO Grosuplje, katere dejavnost je usmerjena tudi v delo z mladimi. Za izvajanje svojega programa del sredstev pridobi na podlagi razpisa iz proračuna občine. OOO Grosuplje sodeluje z osnovnimi šolami, kjer predstavlja različne deficitarne poklice. Na osrednji občinski celodnevni prireditvi »Grosuplje v jeseni« je predstavitev OOO Grosuplje namenjena mladim, ki na področju gošpodarstva vidijo svojo prihodnost.

Proračunska sredstva Občine Grosuplje so namenjena tudi razvoju kmetijstva v občini in mladim prevzemnikom kmetijskih gospodarstev. Del teh sredstev se vsako leto porabi za delovanje in izvedbo programov društev s področja kmetijstva. Ti se s pomočjo občinskih sredstev udeležujejo različnih izobraževanj, tekmovanj mladih in kvizov, na katerih pokažejo svoje znanje s področja kmetijstva.

Občina Grosuplje se vključuje v evropske projekte, temelječe na izobra-

ževanju mladih in na tej osnovi pridobiva sredstva in priložnosti za izobraževanje grosupeljskih mladih.

Občina Grosuplje redno razpisuje **štipendije za mlade**, ki jih prilagaja izraženim potrebam mladih in v okviru realnih možnosti in potreb glede na prijave povečuje oz. zagotavlja ustrezen obseg sredstev za ta namen. Štipendije v Občini Grosuplje podeljujejo že drugo desetletje. V začetku so se podeljevale nadarjenim mladim, kasneje se je v času omejevanja državnih štipendij dijakom dodal še socialni kriterij, v zadnjem obdobju pa naša občina štipendije podeljuje nadarjenim mladim, ki se usmerjajo v deficitarne poklice. **V letu 2020 smo jih razpisali kar 70.**

Sistemsko in kontinuirano Občina omogoča tudi **študijsko in delovno prakso** dijakom in študentom.

Klavdija Mehle in Mojca Koželj

5. Stanovanjska politika za mlade

Občinska stanovanjska politika temelji na prostorskem, infrastrukturnem in širšem socialnem principu. Prednostna naloga Občine je reševanje stanovanjske problematike občanov, še zlasti mladih družin.

Odlok in lokalni program za mladino

opredeljujeta to področje kot prioriteto za zadovoljstvo mladih v občini.

Občina je opredelila svojo stanovanjsko politiko tudi v krovnem strateškem dokumentu in ukrepe na tem področju prilagaja, tako da je njena stanovanjska politika, v danih možnostih, čimbolj ko-

ristna mladim.

Občina sprejema ukrepe, s katerimi pomaga mladim in zlasti mladim družinam (subvencija najemnine, informiranje mladih, primerno prostorsko planiranje, ipd.). Z racionalnim prostorskim načrtovanjem se skuša mladim poma-

gati do stanovanja in jih spodbuditi k aktivnemu reševanju svoje stanovanjske problematike.

Občina je v letu 2019 tudi izvedla javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj, kjer so bili prednostna kategorija mladi. Stanovanje je bilo dodeljeno mladi družini.

Občina bo še naprej zagotavljala proračunska sredstva za reševanje stanovanjske problematike občanov in kot ciljno skupino tudi v naprej izpostavljala mlade družine.

Navajamo nekaj pristopov pri prostorskem planiranju:

Občina Grosuplje razvija policentrično omrežje naselij v okviru občine in regije. Razvija se omrežje ustrezno opremljenih središč, ki so generator razvoja svojega zaledja. Grosuplje gradi svojo lokalno identiteto in s tem občutek pripadnosti prebivalcev svojemu kraju. Me-

sto svojo vlogo v urbanem sistemu krepi predvsem z razvojem centralnih dejavnosti (uprava, šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kultura, trgovina, turizem in gostinstvo, komunikacije, šport, rekreacija, parkovne in druge zelene površine), gospodarstva in kakovostnih stanovanj. Stremi se k zagotavljanju čim več ustreznih površin za mirujoči promet, kot so urejena parkirna mesta, začasna parkirišča na degradiranih in začasno neurejenih površinah.

6. Mobilnost mladih

Mobilnost je področje, ki mu v občini Grosuplje namenjamo veliko pozornosti, posebej ko govorimo o trajnostni mobilnosti. Razvoj občine na tem področju prinaša številne prednosti in ugodnosti za vse nas občanke in občane, s še večjo težo prav za mlade. Ne le da veliko delamo na izboljšanju in pretočnosti naše cestne infrastrukture, da bo bolj varna, naša velika prizadevanja na področju mobilnosti so povezana z varovanjem našega okolja.

Posebej bi izpostavili uporabo javnega potniškega prometa. Že leta 2011 je preobrat v to smer naredila nova linija Ljubljanskega potniškega prometa 3G, ki je svojo premierno vožnjo iz Grosupljeja v Ljubljano doživela v ponedeljek, 29. avgusta 2011.

Uskladili smo linije mestnega in medkrajevnega potniškega prometa, prvič določili območja potovanja in tako potnikom omogočili potovanje z enotno vozovnico za nižjo ceno. Novosti, ki jih je prinesla, so bile tudi pogostost in večja dostopnost do avtobusov, krožna linija po Ljubljani je po novem potekala po samem središču mesta, krožna linija po Grosupljem pa vse do krožišča Logo. Od tam je že leto pozneje svojo pot nadaljevala tudi po cesti Ob Grosupeljščici, kjer smo uredili dve novi avtobusni postajališči. Za prijaznejšo dostopnost do enega izmed njih smo poskrbeli z novim

Kartica Urbana

premostitvenim objektom čez Grosupeljščico, z brvjo ljubezni.

Prvo leto smo za potovanje z novo linijo 3G lahko uporabljali le terminsko Urbano, s septembrom 2012 pa se je plačilni sistem v vseh treh območjih poenotil tako, da lahko potniki za potovanje poleg terminske Urbane uporabljamo tudi vrednostno Urbano, s katero lahko znotraj izbranega števila območij prestopamo na vse mestne in integrirane linije v roku 90 minut brez doplačila.

Z uvedbo integrirane linije 3G je tako Ljubljanski potniški promet vstopil na področje integracije prometa in poenotenja na področju plačevanja s terminsko in vrednostno Urbano. Preprosto, moderno, potnikom prijazno in zlasti tako, kot to poznajo že po vseh razvitejših deželah v svetu.

V mestu Grosuplje je zgrajena nova parkirna hiša P+R, v preteklem obdobju je bila zgrajena nova šola na Polici, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje je dobila nov prizidek z 8 učilnicami in novo športno dvorano. Planira se športni park z večnamensko dvorano in Mestni park Koščakov hrib, namenjen rekreativni dejavnosti. Šmarje - Sap se razvija kot pomembnejše lokalno središče in skupaj z Grosupljem, predstavlja glavno urbanizacijsko os občine. Še naprej se bo razvijalo kot gospodarsko, zaposlitveno, kulturno-turistično in oskrbno središče, kot dopolnitev funkcij in ponudbe mestnih dejavnosti Grosuplja.

Občina Grosuplje poleg drugih ukrepov na področju stanovanjske politike **redno subvencionira najemnine mladim in prosta stanovanja v okviru razpisov prednostno dodeljuje mladim.**

Klavdija Mehle in Mojca Koželj

Leto pozneje, s septembrom 2013, smo dostopnost okolju prijaznega javnega potniškega prometa našim občanom in občanom še približali. Z Urbano ni mogoče potovati le po mestu Grosuplje, ampak se lahko z novimi linijami 71, 72, 73, 74, 75 in 76 popeljemo po celotni občini Grosuplje, vse do Spodnje Slivnice, Škocjana, Luč in do Police.

Evropski teden mobilnosti nam je v septembru 2015 prinesel nov prikazovalnik na glavni avtobusni postaji, kmalu se mu je pridružil tudi nov urbanomat.

Urbanomat je pomenil pridobitev, zaradi katere nismo več vezani na prodaj

Zaprta kolesarnica ob novi parkirni hiši P+R Grosuplje

Urbanomat in pametni interaktivni prikazovalnik na glavni avtobusni postaji

Pogled na to poletje prenovljeno Taborsko cesto

na mesta vozovnic. Na voljo nam je 24 ur na dan, vse dni v letu. Na urbanomatu si lahko kupimo mesečno vozovnico, napolnimo kartico Urbana ali pregledamo stanje dobroimetja.

Prikazovalnik, ki je potnikom omogočal tekoče spremljanje prihodov avtobusov na samem postajališču ter nam posredoval tudi druge dinamične informacije, kot so obvestila o obvozih, spremenjenih potekih prog in podobno, pa je v začetku letošnjega leta nadomestil nov, še sodobnejši. Pametni interaktivni prikazovalnik integriranega javnega prevoza v živo prikazuje napovedi prihodov avtobusov kot tudi vlakov, in to prvi v Sloveniji, seveda nam nudi tudi druge potrebne informacije.

18. septembra 2020 pa je poleg glavne avtobusne in železniške postaje svoja vrata odprla tudi nova **parkirna hiša P+R Grosuplje**.

Parkiranje v njej je mogoče z uporabo kartice Urbana, ki je vezana na uporabo javnega avtobusnega prevoza. In ker

spodbujamo uporabo javnega potniškega prevoza in ker si želimo, da bi se čim več naših občank in občanov, ki se sicer vozijo z avtom, odločilo, da za pot proti Ljubljani raje izberejo kombiniran prevoz, svoj avto torej parkirajo v parkirni hiši in pot nadaljujejo z avtobusom, pobude pa so izrazili tudi mladi, **bo od novega leta dalje parkiranje v sistemu P+R brezplačno, ne le za mlade, za vse uporabnike**.

Ko bo dorečen tudi sistem kartice Integriranega javnega potniškega prometa (IJPP), ki bo poleg prevoza z avtobusi omogočala tudi prevoze z vlaki, bodo študentje za nadaljevanje svoje poti poleg avtobusov lahko uporabljali tudi vlake.

K spodbujanju uporabe javnega prevoza pristopamo kar se da celostno. Seveda pa je naše nadaljnje delo usmerjeno tudi v **urejanje površin za kolesarje**, prav tako bomo nadaljevali z **urejanjem površin za pešce**.

S kolesarskimi stezami si želimo čim

bolje povezati samo mesto Grosuplje, načrtujemo pa že tudi kolesarske povezave z zalednimi naselji, proti Velikemu Mlačevemu, Spodnji Slivnici in Cikavi. Prav tako aktivno sodelujemo v projektu »4P - Prijetna Pot Prijateljstva in Povezovanja«. Gre za ureditev približno petdeset kilometrov dolge kolesarske poti, ki bo vodila od Ljubljane, preko Škofljice, Grosupljega, Ivančne Gorice, Žužemberka in vse do Dolenjskih Toplic.

Nismo še omenili, da smo z novo parkirno hišo P+R Grosuplje dobili tudi **zaprtο kolesarnico**, v njeni bližini pa že dobro leto stoji tudi **varovana kolesarnica, ki nudi prostor in polnjenje za električna kolesa**.

Mobilnost, trajnostna mobilnost ali pa mobilnost mladih je področje, na katerem se vedno znova z veseljem lotevamo novih izzivov, ki nam ponujajo nove razvojne priložnosti, pametne in okolju prijazne.

Jana Roštan

7. Kvalitetno in zdravo preživljanje prostega časa

Družabno življenje, kultura, šport in rekreacija

Kvalitetno in zdravo preživljanje prostega časa je še eno področje, ki sega širše, ki je pomembno za vse nas občanke in občane, a ima vsekakor posebno veliko težo tudi za mlade.

Občina Grosuplje je izredno investicijsko naravnana, posebej zadnje desetletje je bilo desetletje investicij. Z urejanjem cest, novih krožišč, izgradnjo novega nadvoza smo izboljšali pretočnost in varnost prometa v naši občini in s spodbujanjem uporabe javnega prevoza močno prispevali k trajnostni mobilnosti. Z izgradnjo prizidka k zdravstvenemu domu smo dvignili kakovost

zdravstva in s pričetkom delovanja nove Čistilne naprave Grosuplje močno prispevali k skrbi za čisto okolje.

Veliko veselja je bilo čutiti tudi, ko smo maja 2015 slovesno odprli novo **Nogometno igrišče Brinje Grosuplje** z umetno travo, veliko kar 104 m x 64 m, decembra istega leta smo ga z novimi reflektorji tudi razsvetlili. In pred kratkim, 1. septembra 2020, ko smo slovesno otvorili nov prizidek k Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje z novimi učilnicami, je svoja vrata za vse nas odprla tudi nova **športna dvorana**. Ta zagotavlja tri vadbene površine in omogoča organiziranje uradnih panožnih tekmovanj v košarki, odbojki itn.

Prav tovrstnim investicijam bomo v prihodnje namenili več pozornosti. Našim občankam in občanom želimo ponuditi še več infrastrukture, še več urejenih površin za šport in rekreacijo.

Svoje obrise dobivata **Mestni park Koščakov hrib** in **Športni park Grosuplje**, za katera sta bila pred letom dni sprejeta težko pričakovana občinska podrobna prostorska načrta.

V Mestnem parku Koščakov hrib se nam med drugim obeta ureditev označenih pešpoti, trim steze, otroškega igrišča in pasjega parka. V Športnem parku Grosuplje pa bodo med drugim svoje mesto našla različna igrišča za športe na prostem.

Razgibamo se lahko po **Poti zdravja**, kmalu se bomo lahko tudi po **Poti sreče**. **Ob Grosupeljščici** se na sprehod lahko odpravimo tudi v mraku.

Lepo urejena rekreativna pot v Šmarju - Sapu nas vodi do čudovitega **bajerja Zacurek**, prijetno se bo sprehajati tudi po poteh, ki nastajajo v našem **krajin-skem parku**, na Radenskem polju. Poti nas prav tako vodijo na Magdalensko goro, na Ostri vrh, na Kucelj.

Možnosti za aktivno in zdravo preživljanje prostega časa, pogosto zunaj na svežem zraku, je za vse nas veliko in še več jih bo. In tudi trditev, da smo fit skupnost, bomo lahko še bolj upravičevali.

Našim občankam in občanom želimo ponuditi več tudi na področju kulture. K obogatitvi našega kulturnega življenja bo zagotovo doprinesla obnova **Kulturnega doma Grosuplje**, ki se prav zdaj pričinja. Pravo raznolikost kulturnih vsebin, za vse okuse, in še kaj drugega, pa bo omogočil nov **kulturni center**, v središču mesta, ki je del projekta, s katerim skupaj z Mestno občino Ljubljano ter ostalimi občinami Ljubljanske urbane regije kandidiramo za naziv Evropska prestolnica kulture 2025. Ali bo Ljubljana prejela naziv Evropska prestolnica kulture 2025, bo znano že naslednji me-

Predstavljamo si, kako bi lahko bila videti Kolodvorska cesta, ko bo preurejena v peš cono in ko bo seveda situacija s covidom-19 preteklost.

sec. Na Občini močno stiskamo pesti, da nam bi uspelo.

Pika na i našemu družabnemu življenju pa bo ureditev Kolodvorske ceste, **ureditev centra našega mesta**. Trg pred avtobusno in železniško postajo ter na drugi strani trg pred mestno knjižnico bo povezovala pešconca, prostor družjenja in srečevanja.

Poseben utrip našemu mestu dajejo Grosupeljski tek, Kolesarski maraton treh občin in naša vedno uspešnejša prireditel Grosuplje v jeseni.

Da bo kakovost bivanja naših občank in občanov še večja, da bo občina Grosuplje mladim še bolj prijazna.

Jana Roštan

Komisija za mladinska vprašanja participirala na virtualni nacionalni konferenci »Mladost je norost, po občini skače, kjer je most«

Članice Komisije za mladinska vprašanja Občine Grosuplje, Klavdija Mehle, Tanja Kastelec ter Eva Drobnič, so 11. novembra 2020 participirale na virtualni nacionalni konferenci »Mladost je norost, po občini skače, kjer je most«, ki je hkrati tudi osrednji letni dogodek partnerstva Europe Goes Local – Podpora razvoju in krepitvi mladinskega dela na lokalni ravni, v katerega se je Občina

Grosuplje vključila leta 2017.

Lansko leto nas je gostila Občina Brežice, če bi bili časi drugačni, bi se letos srečali v Novem mestu, vendar nas je situacija s koronavirusom popeljala v virtualni svet spoznavanja in povezovanja prek komunikacijskega orodja Zoom.

Tudi letos je bila konferenca namenjena krepitvi podpornih struktur za razvoj mladinskega dela in mladinske po-

litike v lokalnih skupnostih ter mreženju predstavnikov občin, medsebojnemu povezovanju in izmenjavi praks. Vezna nit skozi celoten dogodek je bila predvsem, kako okrepiti podporne strukture za razvoj mladinskega dela in mladinske politike v lokalnih skupnostih in predstavnike občin podpreti pri mreženju, medsebojnem učenju in izmenjavi dobrih praks.

Med drugimi so nas nagovorili in z nami delili svoje izkušnje: Sara Tomšič, podžupanja Mestne Občine Novo mesto, direktorica Urada RS za mladino Dolores Kores, prav posebno predavanje pa je za udeležence dogodka pripravil prof.

dr. Tomaž Deželan s Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani.

S sodelovanjem na tovrstnih dogodkih rastemo in se izobražujemo v smeri, kako biti občina še bolj prijazna mladim. Meseca oktobra nas je namreč razvese-

lila lepa novica, saj je Občina Grosuplje ponovno postala nosilka Certifikata Mladim prijazna občina 2020-2024.

Klavdija Mehle

Z ozirom na preteklost in pogledom v prihodnost ...

Mladinska politika ni politika mladih, niti ni politika o mladih, ampak je politika za mlade.

Moje delo na mladinskem področju se je uradno pričelo na Občini Grosuplje, a zanimanje za omenjeno področje sem imela že v srednješolskih in študijskih letih, saj sem bila med drugim nadvse aktivna v študentski organizaciji svoje fakultete. Že tam sem se lahko neposredno in pobližje spoznala s problemi in izzivi, s katerimi se soočajo dijaki, študentje, nasploh mladi.

Na Uradu za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Grosuplje, kjer sem med drugim zadolžena za področje mladinske politike, sem se takoj z entuziazmom podala v odkrivanje novih izzivov, priložnosti ter možnosti razvoja občine na tem področju. Mladinsko področje je bilo na Občini Grosuplje vrsto let celostno in sistematično urejeno, že leta 2014 je Občina Grosuplje namreč prvič postala nosilka certifikata Mladim prijazna občina.

Lansko leto je bila kot posvetovalno telo župana ustanovljena Komisija za mladinska vprašanja, katere predsednica sem. Z občinskimi strokovnimi služ-

bami in Mladinskim svetom Grosuplje smo se kot prvi lotili izdelave strateškega dokumenta za mlade z naslovom »*Lokalni program za mladino občine Grosuplje 2019–2023*«, kjer smo zajeli vsa ključna prednostna področja obravnavanja mladine. Na temo lokalnega programa je komisija organizirala javno razpravo, decembra pa je bil na Občinskem svetu Občine Grosuplje program tudi sprejet. **Skozi te pomembne korake nam je vodstvo občine vseskozi stalo ob strani in nas pri snovanju strategije brezpogojno podpiralo.**

Ukrepe, ki smo si jih zadali v strategiji, pridno izpolnjujemo, med drugim smo povečali število občinskih štipendij na kar 70, več sredstev smo namenili za mladinske programe in projekte, preko javnega razpisa, kjer so bili prednostni upravičenci mladi, je neprofitno najemno stanovanje dobila mlada družina s socialno nizkim statusom in še bi lahko naštevali.

V letu 2020 smo imeli še vrsto ambi-

cionih načrtov, a nam jih je koronavirus žal začasno onemogočil. Ne glede na to pa nas je v mesecu oktobru razveselila novica, da je Občina Grosuplje ponovno postala prejemnica certifikata Mladim prijazna občina 2020-2024.

Vseskozi se trudimo in se bomo trudili, da bo področje mladinske politike v občini še naprej celostno in sistematično urejeno. Želja imamo še veliko. Mladinski center Grosuplje je ena izmed njih, zato bomo trdno delali, da ga bomo dobili. Občina Grosuplje se namreč zaveda, da je naložba v mlade najboljše in najpomembnejša naložba občine v njeno prihodnost.

Klavdija Mehle, predsednica komisije za mladinska vprašanja Občine Grosuplje

Vedno smo odprti za vaša vprašanja, pobude, mnenja, ki jih lahko pošljete Komisiji na e-naslov: mladinskavprasanja.grosuplje@gmail.com

Volitve regijskega odbora Nove Slovenije- krščanskih demokratov Dolenjska – zahod

V četrtek, 5. novembra 2020, je preko avdio-video konference ZOOM potekala konstitutivna seja Regijskega odbora NSi Dolenjska-zahod. Stranka se pripravlja na kongres, ki bo 21. novembra 2020, in skladno s tem je potrebno konstituirati tudi vse regijske odbore po Sloveniji. Pomembno in odgovorno vlogo pri delovanju regije je imel tudi občinski odbor NSi Grosuplje. Seje regijskega odbora sta se udeležila Matjaž Trontelj in še drugi predstavnik občinskega odbora NSi Grosuplje Janez Svetek. Predstavniki regijskega odbora v svetu stranke je naš predsednik občinskega odbora

NSi Grosuplje Matjaž Trontelj, ki je tudi predsednik sveta. V sklopu seje so bile na dnevnem redu tudi volitve predsednika in predstavnika regije v svetu. Kandidat za predsednika regije je bil župan Občine Dobropolje Igor Ahačevčič, ki je na volitvah dobil 100 % podporo. V nadaljevanju pa je sledilo še imenovanje predstavnika regije v svetu stranke. Člani odbora so bili zadovoljni z dosedanjim delom Matjaža Trontelja in so predlagali, da tudi v naslednjem mandatnem obdobju opravlja to funkcijo. Na glasovanju je dobil 100 % podporo celotne regije, na kar smo v našem občinskem odbo-

ru Grosuplje izjemno ponosni in tako še naprej ohranjamo pomembno vlogo znotraj stranke NSi. Po končanih volitvah so članice in člani razpravljali o aktualnih političnih zadevah, ki sta jih predstavila predsednik NSi in obrambni minister Matej Tonin ter minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec.

Tajništvo OO NSi Grosuplje

NSi

Sodelujte tudi vi v facebook nagradni igri LMG

Spoštovani občanke in občani, spremljajte facebook stran Mladi za Grosuplje, saj bomo v mesecu novembru v sodelovanju s Kmetijo Janežič pripravili super nagradno igro, kjer bomo srečnemu nagrajencu podarili košarico LOKALNIH dobrot.

V trenutnem obdobju še posebej podprimo manjše obrtnike in jim z nakupi njihovih izdelkov pokažimo, da nam je mar! #LMGpodpiraLOKALNO

Najdete nas na facebook in instagram profilu Mladi za Grosuplje.

LMG - Mladi za Grosuplje

Minilo že leto dni od pridobitve novega pumptrack poligona v Grosupljem - LMG med glavnimi pobudniki za izgradnjo

V LMG - Mladi za Grosuplje smo ponosni na naše pretekle dosežke, ki pripomorejo k bolj kvalitetnemu preživljanju prostega časa Grosupeljčank in Grosupeljčanov.

Minilo je namreč že leto dni od izgradnje pumptrack poligona (kolopark), ki je lociran blizu Sončnih dvorov. V LMG smo bili eni izmed glavnih pobudnikov za njegovo izgradnjo in smo na omenjeno pridobitev nadvse ponosni.

Vozna površina pumptrack poligona se ponaša z 250 kvadratnimi metri, grosupeljska mladina in ljubitelji tovrstnih poligonov pa se z največjim veseljem zapeljejo skozi ovinke in valove, ki jih ponuja pumptrack. Gibanje in igra sta namreč izredno pomembna za razvoj otrok, zato smo veseli, da smo lahko podprli ta projekt.

Seveda pa ni namenjen samo otrokom, svoje spretnosti lahko na njem preizkusite tudi odrasli – časi, ko smo omejeni na občine, je idealna priložnost za to!

#Zamlade

LMG - Mladi za Grosuplje

Nenavaden prizor v gozdu

Na nedeljskem sprehodu, prav na prvega novembra, ko obisk pokopališč ni bil priporočljiv, sva s prijateljico naletela na prav poseben, nepričakovan prizor. Sredi gozda, nekje med Gajničami in Gorenjim Blatom, se je prav v mojem gozdu zelo počasi premikal velik labod. Sprva sem ga fotografiral od daleč, saj nisem mogel verjeti, da je to resnično. Tudi ko sem se približal, se ni obnašal nič preveč prestrašeno. Verjetno je bil počasi namenjen proti vrhu hriba, kjer so drevesa redkejša in bi tam lahko poletel. O najdbi sem obvestil ornitologa, saj je imel na nogi obroček, katerega se je skušal znebiti, z oznako BKL. Upam, da je sredi divjine preživel.

Brane Petrovič

Podjetniški kotiček z Območno obrtno – podjetniško zbornico Grosuplje

DELOVANJE OOOZ GROSUPLJE: Vse naše člane in stranke obveščamo, da smo na OOOZ Grosuplje zaradi trenutnega epidemiološkega stanja in preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa covid-19 **do nadaljnega preložili vse dogodke in vse osebne obiske brez predhodnega dogovora. Vsa komunikacija poteka preko elektronske pošte ooz.grosuplje@oos.si in preko telefona 01 786 51 30.** Vašo pošto ali sporočilo nam lahko pošljete tudi po pošti ali jo osebno oddate v nabiralnik pred Domom obrtnikov.

Na OOOZ Grosuplje, skupaj z OZS, ves čas spremljamo aktualne razmere v gospodarstvu. Vse pomembne informacije ažurno objavljamo na spletni strani OZS, www.oos.si, pod zavihkom **KORONAVIRUS**. Tam najdete številne odgovore na najpogostejša vprašanja podjetnikov in podjetnic, objavljena so navodila za opravljanje posameznih dejavnosti in sekcij, predstavljeni so aktualni ukrepi države ter ostale koristne informacije, ki vam bodo pomagale pri vašem poslovanju v teh težkih časih.

VLADA SPREJELA PREDLOG ZAKONA PKP6 (v času pisanja prispevka predlog še ni bil potrjen na Državnem zboru RS). PKP6 nekatere ukrepe iz petega paketa, ki so bili sprejeti še pred razglasitvijo ponovne epidemije covid-19, dopolnjuje, nekatere ukrepe iz prvega paketa ponovno aktivira (npr. subvencije podjetjem za čakanje zaposlenih na delo), nekatere ukrepe iz tretjega paketa pa podaljšuje (npr. podaljšanje subvencioniranega skrajšanega delovnega časa). Glavni cilj predloga zakona, ki sledi načelu varovanja zdravja in življenja ljudi ter zagotavljanja likvidnosti gospodarskim subjektom, je omiliti in odpraviti posledice in vpliv nalezljive bolezni covid-19 na področje gospodarstva, dela in delovnih razmerij, socialnega varstva ter zdravstvenega varstva. Predlog zakona med drugim prinaša subvencioniranje gospodarskih subjektov za čakanje zaposlenih na delo, podaljšanje moratorija na kredite, subvencioniranje skrajšanega delovnega časa, oprostitev plačila DDV od dobav in pridobitev zaščitne in medicinske opreme znotraj Evropske unije, financiranje dodatkov za nevar-

nost in posebne obremenitve, delno nadomestitev fiksnih stroškov prizadetim gospodarskim subjektom, odlog plačila najemnine za najemnike poslovne stavbe ali poslovnega prostora, zagotavljanje zdravstvenih storitev in kapacitet itd. Predlog zakona bo imel pozitivne posledice na gospodarstvo, saj upravičencem omogoča omilitev posledic epidemije bolezni covid-19, prav tako se s predlogom zakona izboljšuje položaj širšega kroga upravičencev, med drugim tudi na področju socialnega varstva.

Na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) po pregledu osnutka PKP6 ugotavljamo, da ta ne rešuje v zadostni meri problemov obrtnikov in podjetnikov, ki so morali zapreti svojo dejavnost ali omejiti poslovanje. Vladi zato predlagamo, da PKP6 ustrezno popravi in pomaga malemu gospodarstvu, ki je gonilna sila naše države. OZS predlaga, da se PKP6 ustrezno popravi oziroma dopolni:

- **Nadomestilo plač naj se krije v celoti.** Predlagamo, da delodajalcem, ki so morali svojo dejavnost na podlagi odloka države zapreti, država povrne celotno nadomestilo plače delavca za čakanje na delo doma. Poleg tega naj se zviša znesek povrnjenega nadomestila plače delodajalcem z bruto I na bruto II. Ukrep nadomestila plače delavcem v primeru višje sile in delne povrnitve nadomestila plače delavcem pa naj se podaljša do 30. 6. 2021, ne zgolj do konca januarja 2021. Država naj delodajalcem povrne tudi celoten strošek nadomestila plače delavcem, ki delajo s skrajšanim delovnim časom. Prav tako se nam ne zdi smiselno, da bi morali delodajalci, ki ne bodo dosegli zadostnega upada prihodkov v letu 2020, vračati državno pomoč. Naš predlog je, da se ta sredstva namenijo za raziskave in razvoj ter nagrade zaposlenim. Institut višje sile za samozaposlene je prinesel PKP5 in velja od 1. 9. dalje. Predlagamo, da se položaj samozaposlenih izenači s položajem delavcev, in se jim povrne izgubljeni dohodek tudi za obdobje od 13. 3. do 24. 6. za šolo-obvezne otroke in do 31. 8. za vrtčevske otroke.

- **Kritje stroškov najemnin in odlog bančnih obveznosti.** Predlagamo pomoč (subvencijo) države za plačilo poslovnih najemnin, kar je sicer bilo

nakazano v preteklih PKP. Upravičenci do pomoči naj bodo tudi najemniki nepremičnin v zasebni lasti, ne zgolj v lasti države ali občin. Ponovno apeliramo, da se v odlog plačila obveznosti vključi tudi obveznosti iz naslova leasing pogodb. Omejiti je treba tudi bančne stroške, povezane z odlogom obveznosti, saj ugotavljamo, da so nekatere banke nastale razmere izkoristile.

- **Kritje fiksnih stroškov.** Predlagamo drugačen način povračila fiksnih stroškov, kot ga predlaga vlada. Želimo, da država v celoti pokrije fiksne stroške podjetjem, ki so bili z odlokom zaprti. Prejem vseh državnih pomoči (temeljni dohodek, oprostitev plačila prispevkov, nadomestilo plače za čakanje na delo, ipd.) je vezan na pogoj glede minimalnega upada prihodkov. Če obrtnik ali podjetnik tega pogoja ne bo dosegel, bo moral državno pomoč vrniti. Predlagamo, da se v PKP6 uvede varovalka, in sicer da vračila izredne pomoči ni za tiste, ki jim je bilo z odlokom prepovedano ali omejeno opravljanje dejavnosti.

- **Plačilo davkov.** Velika večina podjetij se sooča z vprašanjem ohranitve podjetja in delovnih mest. Mnogi med njimi niso upravičeni do ukrepov pomoči zaradi pogoja, ki določa, da morajo biti na dan vloge poravnani vsi davki in prispevki. Zaradi upada prihodkov številni obrtniki in podjetniki svojih davčnih obveznosti ne morejo poravnati pravočasno. Zato predlagamo, da se pogoj datumsko omeji, na način, da so do ukrepov pomoči upravičeni vsi, razen davčnih dolžnikov pred 13. 3. 2020.

- **Minimalna plača.** V OZS zagovarjamo dostojne plače za dostojno življenje. Zaradi trenutnih kriznih razmer pa predlagamo, da se minimalna plača zamrzne za vsaj še eno leto.

Pazite nase in ostanite zdravi.

Janez Bajt, univ. dipl. oec.
Sekretar OOOZ Grosuplje

.....

Epidemija koronavirusa je zagotovo najbolj prizadela turizem. V Sloveniji od sredine marca do sredine maja zaradi omejitev za preprečitev širjenja covid-19 turistov namreč skoraj ni bilo. S **prihodom domačih gostov** se je stanje začelo izboljševati.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) **Slovenija** v prvi polovici leta v turističnih nastanitvenih objektih beleži **64 % manj prihodov** in **60 % manj prenočitev** turistov kot v prvi polovici 2019. Če je bilo število prihodov in prenočitev v prvih dveh mesecih leta še podobno kot v letu pred tem, je z mesecem marcem turizem v Sloveniji skorajda zamrl. Turisti so se začeli vračati po preklicu epidemije. Meseca junija je število prihodov in prenočitev tujih turistov sicer doseglo zgolj šestino tistih iz junija 2019, je pa zato število prihodov in prenočitev domačih turistov že doseglo lanske vrednosti. **Občino Grosuplje** je po podatkih SURS v poletnih mesecih (junij - avgust) skupno **obiskalo 2.064 turistov**, ki so ustvarili **2.665 nočitev**. Glede na situacijo s covid-19 je razumljivo, da se je v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu zmanjšal predvsem delež prihodov in prenočitev tujih turistov. **Občina Grosuplje** se ponaša iz izjemno lepim rezultatom, ki se nanaša na obiske in nočitve domačih turistov. V poletnih mesecih smo zabeležili **370 prihodov domačih turistov**, ki so skupaj ustvarili **638 prenočitev**. Glede na enako obdobje lani, ko je bilo prihodov domačih turistov 247 in prenočitev 352, se je **letos delež prihodov** tako **povečal za 50 %**, **delež prenočitev** pa **kar za 81 %**. Po podatkih FURS-a je bilo v občini Grosuplje na dan 1. 10. 2020 unovčenih 213 turističnih bonov v skupni vrednosti 31.271,80 evrov. Takšen uspeh – v sicer izjemno oteženih razmerah za vse turistične ponudnike – je plod trdega dela močnih deležnikov v Grosupljem in okolici, saj so **nepredstavljljive izzive premagovali skupaj s še večjim povezovanjem in sodelovanjem ter promocijo**, ki jim jo je v veliki meri zagotavljal tudi Turizem Grosuplje. Ekipa Turizma Grosuplje promocijo celotne občine izvaja strokovno in uspešno.

Veseli smo, da smo z močnimi promocijskimi kampanjami turističnih znamenitosti občine, turističnih ponudnikov in soustvarjalcev grosupeljskega turizma ter s kreativno promocijo znali in zmogli v domačem gostu vzbuditi zanimanje za občino Grosuplje in ga privabiti v naše kraje.

Petra Zakrajšek,
direktorica Turizma Grosuplje

#VISITGROSUPLJE

INFO@VISITGROSUPLJE.SI

**OBČINA GROSUPLJE
SUVERENO VSTOPA NA
TURISTIČNI ZEMLJEVID**

**FOTO NATEČAJ JE
PODALJŠAN!**

.....

Epidemija in sprejeti ukrepi za preprečevanje okužbe z virusom covid-19 vplivajo tudi na izvedbo našega foto natečaja. Zaradi začasnega zaprtja fotostudijev, smo se odločili, da foto natečaj **podaljšamo do 30. 11. 2020**.

- Če fotografije ne morete razviti, nam jo lahko **POŠLJETE** tudi na MAIL **info@visitgrosuplje.si**.
- Ostali pogoji za sodelovanje ostajajo nespremenjeni.

Ostanite zdravi in pozitivno naravnani!
Veselim se vaših ujetih trenutkov.

Turizem Grosuplje
Adamičeva cesta 15
1290 Grosuplje

VISITGROSUPLJE
@VISITGROSUPLJE

Naš namig za izlet...

Magdalenska gora

"Gomile na Gori pod cerkvijo sv. Magdalene pri Šmarju hranijo toliko lepih in zanimivih starin, da bi se ž njimi napolnil mal muzej," je davnega leta 1893 zapisal Jernej Pečnik, eden od izkopavalcev na tem pomembnem najdišču iz starejše železne dobe. Izkopanine, ki so prišle na dan v več akcijah pred prvo svetovno vojno, so doživljale različno usodo in nazadnje pristale v muzejskih zbirkah v raznih državah.

Ni dvoma, da je naša Magdalenska gora eno najbolj znanih arheoloških najdišč v Sloveniji, v zadnjih letih pa je postala predvsem zelo priljubljena izletniška točka med našimi občankami in občani.

Po Magdalenski gori je speljana urejena arheološka pot, ki vas bo vodila po zavarovanem območju kulturne dediščine. Sprehajalna – učna pot omogoča ogled številnih ostankov železnodobnega gradišča in oriše način življenja takratnih prebivalcev.

Ste cerkvico na vrhu griča v zadnjem času že obiskali? Če ne, so jesenski dnevi, ki so pred nami, kot nalašč za to. Barve jeseni s katerimi je obkrožena, cerkvi namreč dajo še posebej čarobno podobo.

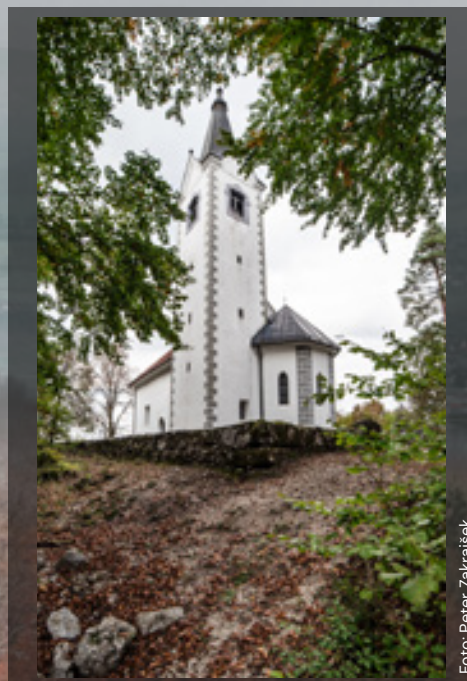

Foto: Peter Zakrajšek

Turizem Grosuplje
Adamičeva cesta 15
1290 Grosuplje

#visitgrosuplje
INFO@VISITGROSUPLJE.SI

POUČNI KOLEDAR 2021 – Deklica Amfi in dvoživke - prikaz sodelovanja človeka in narave!

Pred natanko letom dni, 11. 11. 2019, se je v Sloveniji, Nemčiji in na Danskem začelo izvajanje projekta LIFE AMPHICON. Ime projekta je preplet dveh besed, ang. AMPHIBian CONservation, ki skupaj ponazarjata bistvo projekta - ohranjanje dvoživk in njihovih habitatov.

Dvoživke so ena od najbolj ogroženih skupin vretenčarjev. Številčnost populacije dvoživk se močno zmanjšuje predvsem zaradi izgube primernih vodnih in kopenskih habitatov ter razdrobljenosti njihovega življenjskega okolja. V Sloveniji pa dvoživke ogroža tudi naraščanje prometa. Samo na dva kilometra dolgem odseku med Malim Mlačevim in Veliko Račno so prostovoljci letos na spomladanski akciji prenosa dvoživk preko ceste prenesli več kot 25.000 dvoživk, na cestah po celotni Sloveniji pa jih na leto

umre več kot 300.000.

Z namenom ozaveščanja ljudi o najpomembnejših vzrokih, ki ogrožajo dvoživke, in prikaza pomembnejših ciljev projekta LIFE AMPHICON, smo v OE Krajinski park Radensko polje, Turizem Grosuplje (OE KPRP, ZTG), ob zaključku leta 2020 pripravili koledar za leto 2021.

Koledar na ilustrativen način prikazuje aktivnosti, ki se bodo v okviru projekta izvajale med drugim tudi na Radenskem polju. V koledarju lahko v družbi **dekllice Amfi** spremljate gradnjo podhodov in mlak za dvoživke ter spoznate čudoviti svet dvoživk na malce drugačen način. Predvsem pa je namen koledarja vzpostavitev pozitivnega čustvenega odziva ljudi na dvoživke. Morda pa se boste takrat, ko bodo podhodi med Račno in Mlačevim končani, med vožnjo po cesti

Amfi ve, da je varovalna barva hribskega in nižinskega urha pomembna, da jih obrani pred plenilci.

JULIJ

PONEDJELJE	TOREK	ŠKEDA	ČETTER	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LIFE AMPHICON

GROSUPLJE
TURIZEM
krajinski park
radenskopolje

POMEMBNI DOGODKI ZA KRAJINSKI PARK RADENSKO POLJE V NASLEDNJEM LETU BODO NASLEDNJI:

- Konec februarja – **Otvoritev hiše varstva narave na izviru Šice**, ki jo obnavljamo v projektu VEZI NARAVE;
- 22. marec – **Dan dvoživk Radenskega polja** – dan odprtih vrat Krajinskega parka Radensko polje;
- 22. maj – **Tradicionalni spomladanski pohod po Radenskem polju**;
- 2. oktober – **Tradicionalni jesenski pohod po Radenskem polju**.

Dogodki še niso vsi zbrani. O vseh vas bomo sproti obveščali.

spomnili na dvoživke, ki lahko sedaj s pomočjo podhodov varno prečkajo cesto na poti do svojih mlak.

V OE Krajinski park Radensko polje, Turizem Grosuplje, pa smo to jesen v sklopu izobraževalnih vsebin projekta začeli tudi z **izvajanjem delavnic o dvoživkah za vrtce in šole** ter sodelujemo pri pripravi nalog o dvoživkah za osnovnošolce v okviru kviza Skupnosti naravnih

parkov Slovenije.

Z omenjenimi delavnicami bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu. VABIMO vse šole in vrtce, da se aktivno vključijo v delavnice. Vse delavnice bodo za časa trajanja projekta za šole brezplačne. **Brezplačna bodo tudi vodenja po parku.** Zato, ko se razmere z virusom covid-19 umirijo, vsi lepo vabljeni.

Vodenja bodo še bolj zanimiva, ko

bomo v okviru projekta, na odkupljenih zemljiščih, leta 2024 uredili učno pot dvoživk z novimi mlakami, kopenskimi habitati in podhodi za dvoživke, tako kot je to storila deklica Amfi v koledarju.

Več informacij o projektu LIFE AMPHICON lahko najdete na spletni strani projekta www.lifeamphicon.eu

Tina Stepišnik, OE KPRP, ZTG

Organizacijska enota Krajinskega parka Radensko polje deluje v okviru
Zavoda za turizem in promocijo Grosuplje, Adamičeva cesta 15, 1290 Grosuplje.

Dobite nas na telefonski številki:
08 20 07 156

info@radenskopolje.si | www.radenskopolje.si

Delavnica "Prireditve - priprava vsebin"

Na predlog Zavoda Turizem Grosuplje v sodelovanju s Turizmom Ljubljana (RDO Osrednja Slovenija) sta pripravila 14. oktobra 2020 zanimivo delavnico z naslovom "Prireditve - priprava vsebin".

Delavnica je potekala virtualno v dveh sklopih, za osnovni in višji nivo, ki pa je bila na nek način nadaljevanje ter nadgradnja lanske delavnice z naslovom "Potencial dogodkov". Komunikacijska strateginja in organizatorica dogodkov Meta Pavlin Avdič je bila nosilka delavnice za praktične primere in izkušnje v praksi, Irena Grmek (RDO Osrednja Slovenija) pa koordinatorka delavnice. V uvodnem nagovoru je direktorica Turizma Ljubljana, mag. Petra Stušek, predstavila trenutno situacijo v turizmu velikih mest in povedala, zakaj so dobre zgodbe v slovenskem turizmu tako pomembne, kot npr. I feel Slovenia.

Glavna nit delavnice je bila zgodba, zgodbarjenje oz. storytelling.

Ključno sporočilo je nauk zgodbe, za

katerega si želimo, da si ga zapomnijo vsi. Z njim lahko krajše opredelimo vsebino, ta pa naj bi bila kratka in jedrnata, imeti mora teaser naslovje (koncept, ki ga vidiš že v naslovu), slogane in CTA (call to action), vključitev čustev in nazadnje pomembnost fotografije. Elementov, ki vlečejo pozornost, pa je kar pet in glavna med njimi sta junak in nauk.

Zgodbarjenje oz. storytelling je pripovedovanje zgodb, oblika interpretacije. Je večina komuniciranja, kjer z besedami, načinom govora prenašamo podobe iz zgodb določeni skupini poslušalcev. Glavni cilj pa je, da si ciljne skupine čim bolj živo predstavljajo dogajanje in si s svojimi predstavami SO-ustvarjajo slišano doživetje.

Z zgodbami na družbenih omrežjih pa nagovarjamo medije, sponzorje, odločevalce, sodelavce, zaposlene, medtem ko je objava uradno sporočilo javnosti s propagandnim namenom. Na družbenih omrežjih vsebine načrtujemo

s pravilom 70:20:10, ki pravi da originalna vsebina prinaša 70 % vrednosti, 20 % ideje iz drugih virov in 10 % je posebna vsebina.

Delavnica se je zaključila z delovnimi skupinami, katerih naloga je bil pripraviti izdelek, ki smo ga morali izdelati skozi zgodbo na več načinov, preko več kanalov, za različne ciljne publike.

Tudi slovenski turizem se vse bolj zaveda pomena enotne komunikacije, ker zgodbarjenje prepoznava kot učinkovito orodje pri razvoju in trženju turističnih destinacij, produktov, znamenitosti ter ponudnikov.

Naj ima Grosuplje tudi svoj storytelling.

Naj bo to svoja zgodba v slovenskem turizmu, ki ima tudi turistični trženjski potencial, čeprav še ni v zadovoljivi meri vpeta v turistični produkt.

Andreja Vesel

Županova jama v »koronskem letu«

V januar 2020 smo pri Županovi jami, turističnem in okoljskem društvu Grosuplje, vstopili polni optimizma in načrtov za prihajajoče leto. Lepo vreme je v času božično-novoletnih praznikov pritegnilo precej obiskovalcev, ki so si Županovo jama ogledali v svetlobi naglavnih svetilk. Kazalo je, da se lahko veselimo prihajajoče turistične sezone, za katero smo načrtovali več dogodkov in prire-

ditev, ki popestrijo družabno življenje in turistično ponudbo v občini. Že v začetku marca pa se je pokazalo, da bo turistično leto negotovo.

Kljub kratki sezoni smo z manjšimi prireditvami obiskovalcem omogočili udeležbo na pohodih, delavnicah, koncertih in ogledih jame za manjše skupine. Razširili smo turistično ponudbo z vsakodnevnimi ogledi jame v juliju in

avgustu ter kot novost uvedli družinske ogledne jame. Razširili smo pedagoške programe za šole, saj Županovo jama redno obiskujejo osnovne in srednje šole iz vse Slovenije. Ker so ti obiski letos povsem izpadli, smo se prilagodili in z delavnico Jama LAB popestrili pouk na nekaterih bližnjih osnovnih šolah.

Obiskovalci jame pa radi spoznavajo tudi bližnjo okolico in turistične zname-

nitosti. Učna pot Po sledih vodomca, ki poveže Cerovo z Vodomčevim gajem, lisjakovo kočo v Podlomu, Taborom nad Cerovim in Županovo jamo, je, denimo v zadnjem letu, postala še posebno priljubljena pohodna pot. Kraško površje v okolici Županove jame nudi kar nekaj

naravnih zanimivosti. Z željo ponuditi pohodnikom možnost raziskovanja tudi v času, ko v jami ni ogledov, bomo v okolici uredili geološko učno pot.

Ta bo vodila od vhoda v Ledenico na razgledno ploščad nad vhodom in mimo površinskih kraških pojavov do brezna,

ki se je od leta 1926 do 1935 uporabljalo kot edini in izredno atraktiven vhod v jamo. Nekoliko višje od vhodnega brezna lahko v apnencu jurske starosti opazimo litotidne školjke, ki so tudi zaščitene kot geološka naravna vrednota lokalnega pomena.

Učna pot bo namenjena obiskovalcem jame, družinam z otroki in šolskim skupinam, pa tudi pohodnikom in sprehajalcem, saj jo bo mogoče obiskati tudi brez vodnika. V zadnji fazi projekta jo bomo nadgradili v celovito družinsko ponudbo s knjižico aktivnosti za otroke in interpretativnim vodenjem z netopirčkom Brankom.

Z optimizmom, vztrajnostjo in prilaganjem bomo premagali negotove čase in se, če ne prej, ponovno družili v toplem delu prihajajočega leta.

Lučka Jere,
Županova jama, TOD Grosuplje

Kapljica, Županova jama. Foto: Peter Zakrajšek

Zahvala krvodajalcem

Če bi morali letošnjo jesensko krvodajalsko akcijo označiti z eno besedo, bi bila ta beseda **HVALEŽNOST**.

Hvaležnost za 368 srčnih krvodajalcev, ki jih niso ustavile izredne razmere zaradi epidemije covid-19. Skupaj so darovali 152 litrov najbolj dragocene tekočine – svoje krvi!

Hvaležnost in čestitke jubilantom: Tonetu Laknarju za 100-tič darovano kri in Petru Koritniku, ki je zaradi starostne omejitve zaključil pri 70-krat darovani krvi.

Hvaležnost občini Grosuplje za Družbeni dom in za brezplačno parkiranje za krvodajalce v novi parkirni hiši.

Hvaležnost Občini Dobropolje za novo lokacijo v Jakličevem domu na Vidmu.

Hvaležnost župniku Izidorju Grošlju za možnost izvedbe krvodajalske akcije v župnijski dvorani v Šentvidu pri Stični.

Hvaležnost Srednji šoli Josipa Jurčiča za prostore in pripravo malice za krvodajalce.

Žal pa so zaloge krvi še vedno nizke, zato prosimo vse, ki ste zdravi in bi lahko darovali kri, da se prijavite na: 051 389 270 ali 051 671 147 in darujete kri na Zavodu RS za transfuzijsko medicino v Ljubljani.

V primeru, da ste preboleli covid-19, imate morda v krvi edinstveno zdravilo, ki bo pomagalo rešiti življenja tistih z najtežjim potekom bolezni. Če ste pripravljeni sodelovati in darovati plazmo/kri za zdravljenje bolnikov, to sporočite

na mail: plazma@ztm.si ali pokličite na telefon 030 485 510 vsak delovnik od 8. do 13. ure.

Dragi krvodajalci, s svojim darovanjem navdihujete vse okrog vas. V teh težkih dneh, polnih skrbi in negotovosti, prinašate upanje in dobesedno rešujete življenja. Želimo vam trdno zdravje in naj vaš zgled opogumi tudi druge!

RKS – OZ Grosuplje
Anica Smrekar in Matjaž Marinček

OBMOČNO ZDRUŽENJE
Grosuplje

Na šolskem vrtiljaku - toda skupaj

Pouk na daljavo na Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje

Leto 2020 je prav posebno, neprestano nas preseneča in preizkuša. Januarja in februarja smo se soočili z visokim številom odsotnih učencev, sredi marca so se šole zaprle. Učenje na daljavo smo izvajali do sredine maja, ko se je začelo postopno odpiranje šol. Devetošolci so se od osnovne šole poslovili z interno valetom. Teden dni pozneje so se šolska vrata za učence zaprla, ostala pa so številna odprta vprašanja. Pred nami je bilo intenzivno poletje.

Z aktivnostmi za izvajanje pouka na daljavo smo začeli že junija. Učitelji so se, poleg svojega rednega dela, izdatno izobraževali, predvsem na področju smiselne uporabe različnih tehnologij za potrebe učenja, načrtovali pouk in dejavnosti v primeru zaprtja šole, pripravljali različne scenarije, kako bo delo potekalo to šolsko leto. V času poletnih počitnic smo vsem 1105 učencem uredili individualen dostop do šolskih spletnih vsebin in šolske e-poštno naslove. Oblikovali smo spletne učilnice Moodle. Na vseh enotah šole smo v sklopu projekta SIO2020 izvedli nadgradnjo omrežja. V jeseni smo učence predmetne stopnje na delavnicah seznanili, kako uporabljati spletne učilnice in e-pošto. Nekateri učitelji so že v času, ko je pouk potekal v šoli, v poučevanje vključevali strategije učenja na daljavo. Skratka, vrtiljak se nikoli ni ustavil.

Prav vsak teden, ki smo ga vsi preživeli na šoli, nas je navdajal s hvaležnostjo in upanjem. Hiteli smo s pripravami na prehod na učenje na daljavo, ko je to sredi oktobra za učence predmetne stopnje postala realnost. Po podaljšanih jesenskih počitnicah pa se na daljavo izobražujejo vsi osnovnošolci.

Pouk na daljavo vsem vpletenim predstavlja prav poseben izziv. Ta sprememba ne vpliva samo na učence in učitelje, ampak na cele družine in skupnost v celoti. Na tem šolskem vrtiljaku smo se znašli vsi, če nam je prav ali ne. Čeprav lahko govorimo o prednostih in slabostih takega dela, smo si enotni, da delo ne daljavo ne more zamenjati vzgojno-izobraževalnega procesa, kot poteka v šoli. Neposrednega stika med učencem in učiteljem z nobeno tehnologijo ni mogoče nadomestiti. Učencem je težko zagotoviti kakovostno vzgojno-izobra-

Pouk na daljavo

- obveznosti in pravila virtualnega sodelovanja -

- Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje -

MOJE OBVEZNOSTI		ZOOM VIDEOKONFERENCE	
	Šolska spletna stran Redno spremljam objave na šolski spletni strani. www.oslag.si		Primerno se uredim.
	E-komunikacija Pri pisni in ustni komunikaciji smo vljudni, uporabljamo knjižni jezik in upoštevamo pravila pravopisa.		Pridem pravočasno.
	Moja e-pošta Vsak delovni dan preverim svojo e-pošto. Za komunikacijo in delo uporablam izključno šolski e-naslov.		Pripravim si učne pripomočke.
	Spletne učilnice Redno spremljam obvestila in navodila v šolskih spletnih učilnicah. Skladno z navodili in roki oddajam svoje naloge.		Vključim se s prižgano oz. vključeno kamero.
	Urnik pouka - ZOOM Na šolski spletni strani redno spremljam urnik pouka prek ZOOM videokonferenčnega sistema. Pri pouku in vseh drugih oblikah dela na daljavo redno sodelujem. V primeru bolezni in nezmožnosti za delo starši to javijo razredniku.		Ko govori nekdo drug, izključim mikrofona.
	Pomoč je na voljo Če potrebuješ pomoč pri učenju, delu na daljavo, imaš težave z elektronskimi napravami ali si v čustveni stiski – povej! Pomoč je na voljo. Obrni se na svojega razrednika, učitelje ali na svojo šolsko svetovalno delavko.		Aktivno sodelujem in se odzivam na vprašanja učiteljev.
			Klepet uporablam za postavljanje vprašanj ali za odgovarjanje na vprašanja učiteljev.
			Med videokonferenco se ne prehranjujem.

Povzeto po <http://1699.abak.arnes.si/wp-content/uploads/2020/10/PravilaVirtualnegaSodelovanja.pdf>. Pripravila in oblikovala: Petra Raduljo
 Moje obveznosti, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://play.org/4561529>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: <http://10open.library.com/10open/2064327.htm>, <https://www.bank.us/blog/how-to-use-zoom-work>,
 ZOOM videokonferenca, slike: [http://10open.library.com/10open/20643](http://10open.library.com/10open/2064327.htm)

Učitelj otroka ne uči le poštevanke, lepot pisane besede ali tehnik slikanja, temveč tudi, kako izražati svoja čustva, graditi in krepiti odnose z vrstniki, reševati konflikte in najti pot iz stiske. Učitelji se vsak dan srečujemo z mavrico učencev. Nekateri se učijo z lahkoto, drugi imajo manjše ali večje težave, tretji slabše delovne navade in rabijo več spodbude, četrti sploh ne zmorejo slediti navodilom, saj slovenščina ni njihov materni jezik. In še bi lahko naštevali. Učenje doma zahteva visoko stopnjo samostojnosti in motivacije ter dobre pogoje za delo. Zato se pouk na daljavo pomembno razlikuje od običajnega šolskega dela. Ključno je vzdrževati učno kondicijo ter se dela lotiti z vso resnostjo in zavzetostjo.

V želji, da bi učenci imeli vsaj primerljive, če že ne enakih možnosti, smo se

ukvarjali tudi z zagotavljanjem računalniške opreme za učence. Ugotovili smo namreč, da nekaj družin nima dostopa do spleta, nima računalnika ter da kar 65 % naših učencev, to je več kot 700, računalniško opremo souporablja s sorojenci. V dobrih 20 % družin si računalnik delijo več kot štiri osebe.

Del opreme smo zagotovili že preteklo šolsko leto. Tudi ob drugem zaprtju šol potrebe niso nič manjše. Veseli smo, da smo ob tokratnem prehodu na pouk na daljavo družinam, ki opreme, t. j. računalnika in dostopa do interneta, sploh nimajo, le-to zagotovili že pred ali s prvim dnevom šolanja na daljavo. Pomagali smo tudi nekaterim družinam, kjer si uporabo računalnika deli večje število ljudi. Tega ne bi zmogli, če nam na pomoč ne bi prišli tudi starši naših učencev. Na po-

budo g. Vidmarja in predsednice sveta staršev, ge. Posavec, smo prejeli donacije tako namiznih kot prenosnih računalnikov, kamer, slušalk, mikrofonov in SSD diskov. Naš računalnikar pa je popravljal in sestavljal pakete računalniške opreme za naše učence in njihove družine. Zardi vas smo do sedaj lahko pomagali že več kot 60 družinam. Iskrena hvala!

Po jesenskih počitnicah smo začeli tudi s pripravo toplih obrokov za učence in dijake, ki prebivajo v našem šolskem okolišu.

Skupaj bomo zmogli, v sodelovanju, z lastno aktivnostjo in pozitivno naravnostjo. Poskrbimo, da se šolski vrtiljak še naprej vrti. Skupaj namreč zmoremo vse!

Petra Radujko, Janja Zupančič

OŠ Brinje Grosuplje - na daljavo, a skupaj

Veseli smo prišli prvega septembra v šolo in stiskali pesti ter upali, da v šoli ostanemo celo šolsko leto! Čas, v katerem smo, pa zahteva od nas prilagoditve in nove načine poučevanja in življenja in na OŠ Brinje Grosuplje smo se na ponovno možnost pouka od doma dobro pripravili.

Za nami je spomladanska izkušnja izobraževanja na daljavo, ki smo jo, tudi v sodelovanju s starši, odlično izpeljali. Ta nas je marsikaj naučila in tako smo do jeseni načrtovali novo pot, seveda skladno s strokovnimi usmeritvami ZRSŠ, ŠR in s pomočjo študij, ki so jih objavljali slovenski in tuji strokovnjaki ter znanjem naših učiteljev. Odločili smo se za delo v učnem okolju MS Teams, ki nam nudi vse potrebno za kakovostno delo. Učitelji so strokovno usposobljeni za delo na daljavo, saj smo veliko pozornost posvetili izobraževanju, poskrbeli za prijavo učencev v sistem in oblikovali strokovno

Šola doma

Nova umetnina pred OŠ Brinje čaka svoje avtorje, da se vrnejo v šolo!

skupino, ki z rednimi srečanji skrbi za potrebno nadgradnjo veččin vseh zaposlenih. Pripravljamo izvedbo ankete s pomočjo aplikacije Selfie, ki ga je razvila Evropska komisija, kot orodje za pomoč pri načrtovanju rabe IKT za šolo kot celoto. Z delom in sodelovanjem vseh pouk na daljavo dobro poteka – tudi s pomočjo računalniške opreme, ki so jo na šoli prejele nekatere družine, in z veliko angažiranostjo vseh učiteljev: na daljavo potekajo vse učno-vzgojne dejavnosti, tudi naravoslovni, tehniški, kulturni in športni dnevi, ure dopolnilnega in dodatnega pouka ter strokovna pomoč učencem, ki jo potrebujejo. Veseli smo, da smo lahko z računalniško opremo pomagali kar 20 družinam, trem družinam se zahvaljujemo, ker so podarili računalnik za delo doma. Četrti donator pa je bila Založba Rokus, ki je podarila 2

računalnika.

Ob vsem napisanem je potrebno poudariti, da šolanje na daljavo ni enako šolanju v živo. Vsi si želimo vrnitve v našo, pravo šolo, a razmere nam tega ne dopuščajo. Še tako izpopolnjen program ne more nadomestiti pristnega, osebnega stika med učencem in učiteljem. Zato je toliko bolj potrebna stalna povezanost vseh – učiteljev, učencev in staršev. Učiteljski zbor OŠ Brinje Grosuplje je sprejel dokument, s katerim načrtuje in opredeljuje delo na daljavo v različnih programih in triadah in ki išče zdravo mejo med videosrečanji in gradivom v učnem okolju ter samostojnim delom učenca. Vemo, da so starši postavljeni v težak položaj, saj ob svojih delovnih nalogah spremljajo delo otrok, na drugi strani pa so učitelji – prav tako v vlogi strokovnega delavca, mame ali očeta. Morda bo

pozitivna izkušnja tega obdobja prav večja samostojnost učencev, kar je tudi naš razvojni cilj šole, ki uravnoteži tri načine dela na daljavo – del pouka poteka v živo, drugi s posnetki in drugimi didaktičnimi pripomočki ter del, ki je posvečen samostojnemu delu učenca.

Veseli smo, da lahko zagotovimo učencem, ki ga potrebujejo, zdrav in topel obrok dnevno. Da na daljavo deluje tudi naša knjižnica in da živi ustvarjal-

nost naših učencev virtualno. Ob podpori mentorjev se pripravljajo na tekmovanja, ustvarjajo in sodelujejo v natečajih – in se, na daljavo pač, srečujejo med seboj. Strokovna služba naše šole nudi pomoč in oporo tudi v trenutkih stiske ali samo dragocen čas in pripravljenost za potreben pogovor.

Ja, cela paleta različnosti se zlije v eno prav v šoli! Toliko različnih vidikov dela, življenja, družbe in časa nasploh se zdaj

srečuje v kanalih in programih naših povezav. A tiste prave povezave ostajajo. Vsi skupaj smo se znašli v 'krasnem' novem svetu, ko je potrebna medsebojna podpora, sodelovanje, razumevanje, zupanje in strpnost. Novi svet bo prinesel tudi dobre stvari, ki jih poiščimo in jim dajmo priložnost, da dobijo novo vrednost. In ta nas gotovo obogati, ko spet sedemo v šolske klopi.

Kolektiv OŠ Brinje Grosuplje

»Globoko ukoreninjenih dreves niti viharji ne izrujejo.«

S temi besedami sv. Ciprijana častni kanonik ljubljanskega stolnega kapitlja, kopanjski župnik Janez Kebe, nagovori bralce Kopanjske knjige. Od zamisli in prve zapisane besede do dneva izdaje so njegovi prvi prvoobhajanci s Kopanja zaključili osnovno šolo in opravili sveto birno. Osem let raziskovalnega dela, razvozlavanja rokopisov, primerjanja virov, iskanja podatkov, pogovorov z domačini in strokovnjaki, urejanja in osmišljanja, analiziranja in razlaganja je obrodilo žlahten sad.

Kopanjski župnik Janez Kebe

Slovenci smo maloštevilni narod. Bognekdaj kdaj reči majhen! Narodova veličina se ne meri v številu glav, kakor pri živini, temveč po teži tistega, kar iz glav pride. Čeprav smo stoletja živeli in preživeli brez svoje države, se lastnemu jeziku, pesmi, šegam in navadam nikoli nismo odpovedali. Bogastvo ljudskih pesmi v barvitosti narečij, kjer »ima vsaka vas svoj glas«, modrost v rekih in naukih, globoko zakoreninjeno vero v molitvah v maternem jeziku, vse zaklade narodne samobitnosti smo ohranili v časih, ko so umirali imperiji, nastajale in izginjale države.

Mnogo modrih in učenih ljudi našega rodu in imena je pisalo zgodovino, ne le našo, tudi svetovno. Nekaterim pojemo

hvalnice spomina, drugi so prepuščeni pozabi ali prilaščeni drugim narodom. Zgodovino so pač vedno pisali zmagovalci in dostikrat jim je zmanjkalo črnila ravno tedaj, ko so se namenili pustiti vsaj na papirju kakšno sled za poraženimi. Podobno so, najbrž zaradi varčevanja s papirjem in črnilom, iz znanstvenih in literarnih del »zbledele« tudi vsi tisti, ki jih ni pokoril meč, temveč »sreča kriva, da jim navkljub očem razprtim, bilo ni dano zreti prelesti cesarskih novih oblačil«. Tako smo Slovenci v zadnjem stoletju uspešno previharili viharje, vendar so mnogi dogodki, imena in njih dosežki – zaradi »premalo tinte in papirja« – ostali onkraj pozabe.

V letih po osamosvojitvi se je preskrba s pisalnimi potrebščinami občutno izboljšala, pa tudi medicina je izjemno napredovala, še posebno na področju obujanja, ohranjanja in razvoja spomina. Prenekateri dogodki in osebe so vstali iz meglice večdesetletne pozabe in nekako našli pot do tiskarn in nekaterih knjižnih polic. Ljudstvo slovensko se je začelo zavedati globokega pomena biblične grožnje, ki pravi »... bo preklet in se imena njegovega ne omenja do pretoka treh rodov ...«. Očeta, deda in nekateri morda pradedi, se lahko izkustveno spominjamo. Tistih, ki so bili pred njimi, naše oko in uho ni zaznalo. Če jih ni v ustnem in pisnem izročilu, so za prihodnje rodove izgubljeni, kakor da bi jih nikoli ne bilo!

Prav zaradi tega je delo gospoda Janeza Kebeta izjemno pomembno. Kopanjska knjiga je izpoved zgodovine o ljudeh in časih, ki brez avtorjeve vneme, javnosti nikoli ne bi bila dostopna v tako osmišljeni, urejeni in poljudno besedovani obliki.

Župnijska kronika obsega vse pomembnejše dogodke od leta 1905 do

leta 2020. Pričuje o svetovnih dogajanjih in njihovem zrcaljenju na življenjske usode ljudi okrog Kopanja. Dotika se tragičnih, prelomnih, pa tudi čisto vsakdanjih dni življenja župljanov. Opisuje priseljavanje in odseljavanje s trebuhom za kruhom. Govori o vremenu in pridelku, trgovanju in dedovanju. Posebno podrobno opisuje prehajanje kmetij iz roda v rod, nekaterih celo za 13 rodov ali 350 let v preteklost. Podrobno obdeluje tri urbarje iz obdobja med letoma 1682 in 1750 ter urbarialni register od leta 1747 do leta 1761. Že avtorjevi prevodi iz urbarjev, spisanih v rokopisu v staronemškem jeziku, so dosežek sam po sebi! V sodobnih reklamah bi dejali: »Ampak to še ni vse! Če listate še naprej, boste odkrili...«. Marsikaj. Vsekakor pa več, kot bi pričakovali ...

Gospod Kebe se je potrudil s preračunavanjem zgodovinskih utežnih mer in dognal natančno vrednost gmotnega prispevka kopanjske župnije cesarstvu za obrambo pred Turki leta 1526. Podrobno je opisal ženitovanjske in pogrebne navade skozi čas. Dotaknil se je tudi dela babic in najpogostejših vzrokov za visoko smrtnost otrok in žensk pri porodih ter spremljal dedne in nalezljive bolezni skozi čas. Neprecenljivi so tudi prevodi poimenovanja vzrokov smrti v sodobno medicinsko izrazoslovje. Težko bi danes našli študenta medicine, ki bi vedel, kaj je to »smrt zaradi jetrne vročice«. Povrh vsega je avtor vedoželjnimi priobčil tudi podatke o šolah in gradovih na območju župnije. Da si ne bi kdo mislil, kako so bili tu živeči ljudje zaplankani in nevedni, vse dokler jim ni posvetila s samoprispevkom napeljana elektrika. Šole so bile, učitelji tudi, učenci pa kakor kdaj – če ni bilo preveč za opraviti v štali ali pomagati pri spravilu pridelkov. Žal je glede gradov delo malo manj izčrpno,

ker so mnogi podatki izginili v ognju in dimu skupaj z gradovi, ker se je tiste dni baje delalo prostor »novi dobi in novemu redu«.

Vsem, ki vam je jezik tudi v zabavo in ne le v spotiko, je namenjeno poglavje narečnih besed in besednih zvez. Zanimanje onih, ki še ne, ali ne berejo več, bo gotovo pritegnila množica zgodovinskih fotografij, podob panjskih končnic in inicialk iz cerkvenih knjig.

Kopanjška knjiga, ki bo zanamcem

pričevala o ljudeh in dogodkih, ko nas že dolgo ne bo več, je za tukaj živeče družine sidro v času in prostoru. Mnogim Radencem, Čušperčanom, Slivničanom in Ilovcem je razprla pogled v preteklost njihovih rodov. Povedala je zgodbo kmetij, ki so jim skozi stoletja omogočale življenje. Prenekateri so se ob spoznavanju svojega porekla pričeli zavedati trdoživosti rodu. **Stati inu obstati na svoji zemlji, napojeni z znojem in krvjo prednikov, ohraniti besedo, postavo in**

varen dom za potomstvo! Gospod Janez Kebe je strl skalo, ki je zastirala preteklost, in odprl rodovnim koreninam pot v globino. Nedvomno bodo tukaj rastoča slovenska drevesa kos viharjem, ki se dvigajo na obzorju časa.

Vzemite jo torej v roke, to Kopanjško knjigo. Ni debela, le veliko listov ima. Verjamem, da si jo boste - list za listom - vzeli k srcu ...

Alojz Kovšca

Škocjanski župnik Jurij Dalmatin v obrambi farana Lukeža Verjanta

V letu 2020 smo bili prikrajšani za več prireditev, ki so v našem okolju postale tradicionalne. Letos bi morali praznovati 512 let od krsta Primoža Trubarja in njemu v spomin že 24. kulturno prireditev Stati inu obstati v Škocjanu, a je prireditev preprečilo koronavirusno obdobje, ki nam kruto zaznamuje letošnji čas.

Spomnimo pa se lahko obdobja, ko je škocjanska župnija doživljala reformacijsko in protireformacijsko živahno gibanje, ki so ga označevali gospodje Turjaški (Auerspergi), med njimi patron Krištof Auersperg, župnik Jurij Dalmatin, predikanta Andrej Savinec in Janž Znojšek ter drugi.

Protestant Jurij Dalmatin (ok. 1547–1589) nam je sicer najbolj znan po prvem celovitem prevodu Biblije v slovenski jezik (1584), zadnja štiri leta pa je bil tudi škocjanski župnik, ki je župnijo oskrboval »excorrendo«, saj so službo tu opravljali predikanti, predvsem Savinec. Samo za 6. avgusta 1589 pa je gotovo, da je v Škocjanu Dalmatin tudi bil.

Tega dne je namreč v Škocjanu napisal grajskemu gospodu Krištofu Turjaškemu pismo z milostno prošnjo in zagovorom župljana Luke Verjanta. Pismo je zgodovinar Anton Kaspret objavil leta 1914 (Časopis za zgodovino in narodopisje, 1914, 18–32), zasledil ga je v turjaškem arhivu v Losensteinleithnu v Zgornji Avstriji, pri razlagi pa mu je pomagal pravni zgodovinar dr. Metod Dolenc, ki je bil pred letom 1914 še okrajni sodnik v Gradcu. V objavi poda Kaspret prepis Dalmatinovega pisma v nemščini, ob prevodu v slovenščino pa je dodan še komentar.

V pismu govori o cerkvenem podložniku s Sloke Gore Lukežu Verjantu, ki

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Jurij_Dalmatin

so ga mučili na turjaškem gradu, čemur je bil povod dogodek, ko so poleti 1589 otroci na paši našli mošnjo z 850 goldinarji v kovancih in jo izročili Lukežu Verjantu, ta pa jo je zadržal. Poizvedovali so, če je kdo mošnjo našel, grajski upravnik pa je več ljudi zaprl in zasliševal. Tudi Verjanta, ki pa najdbe ni priznal, a se je izdal ob nakupu s kovanci. Spet so ga pozvali na zaslišanje in tedaj je vse povedal. Ves denar pa so lastniku, oderuhu, vrnil. Vseeno ga je graščak pahnil v ječo, spustili so ga na spodnja tla temnice, kjer je bil neznosen smrad, potem v podstrešno ječo, kjer je od žeje, vročine in soperice omedlel, da pa ne bi ušel, ga je dal vkleniti v lisice in okovati. Kmetje so se zgražali ob graščakovi strogosti, saj so

njegovi predniki sicer bili milostni.

V pismu je Dalmatin opomnil, »da pred Bogom in pred posvetno pravico ni narobe, ampak pošteno in pohvalno, da se proti takim preprostim in neizkušnim ljudem ne uporablja najvišje pravo, da se jim ne bi storila največja krivica, marveč nepristranost, in da je treba razlikovati med po naravi hudobnim in med preprostim, revnim človekom, čeravno gre za enak primer.« Tožnik je zaradi denarja že marsikoga upropastil in Dalmatin piše: »Ne morem pa sam dognati niti od drugih poštenjakov izvedeti, ali je Vaša milost po pravu dolžna, na poziv takega oderuha, kakršen je tožnik, dopustiti, da se podložniki tako trapijo, marveč bi bilo pravično, ščititi jih zoper take nepravičnike.«

Dalmatin misli, da treba »ravnati je z njim pravično, kakor je prav in zakonito, in je pri tem razločevati po naturi hudobnega človeka od preprostega in revnega, če sta oba enako zakrivila. Po božjem zgledu se nagibajmo bolj k milosti in usmiljenju, kakor pa ostroti. Ob tem, da je to edini revežev pogrešek ...«

V zaključku še izpostavi, da pisma ni pisal »ne iz pohlepa po dobičku ali radi lepih besed, še manj sem hotel Njim kaj ukazati, ampak rešiti in pomiriti sem hotel svojo vest in Vašo milost posvariti, da se ne da zapeljati od nekaterih, ki so krivo poročali, in da ne stiskajo še dalje velikega reveža ...«

Pismo pa zaključí: »Zato še enkrat prosim, Vaša milost blagovoli moje pismo, ki sem ga prav težko pisal s slabotno in tresočo roko, milostljivo umeti tako, kakor mislim jaz — Bog to ve — čisto zvesto in vselej pošteno!«

Dalmatin pa je že 31. avgusta 1589,

torej 25 dni po pisanju tega pisma, umrl, star komaj 42 let.

Luka Verjant je potem še navajan v župnijskih urbarjih, kar kaže, da mu tožnik ni zaplenil kmetije. In Kaspert dodaja: Opravičena je torej misel, da ga je rešil Dalmatinov zagovor.

Dalmatin je že v uvodu v Biblijo (str. CXVII) v poglavju Od gosposčine označil odnos do sodobnih problemov družbe in pravi, da je posvetna oblast »od Boga

poklicana, da dobre brani pred nasiljem in nedostojnostjo hudobnih.«

Dalmatinu, prevajalcu monumentalne izdaje Biblije (1584) in tvorcu ostalih del (pesmaric, molitvenikov, Agende, Jezusa Siraha (1575)), se je kljub vsemu mali škocjanski dogodek zdel zadosten za njegov moralni odziv, ko je s svojega položaja naredil tisto, kar je bilo v njegovi moči, saj je to sporočilo življenja, optimizma in upanja. Dalmatin se je kot

župnik v iskanju pravice obrnil na grajskega gospoda, ki pa je bil tedaj tudi namestnik deželnega glavarja.

Po več kot pol tisočletja nam odziv dopolnjuje njegovo podobo, tudi tako se lahko ozremo na Dalmatinov lik in naj nam bo sporočilo, da so dobra dejanja vedno vredna spomina.

Povzel Drago Samec

Zakaj je v Zacurku (pri Šmarju - Sapu) Medvedov studenec?

V Šmarju je še živo izročilo, da je šmarski kaplan Anton Medved pogosto obiskoval studenec v Zacurku ter da si je s pitjem bistre izvirske vode povrnil zdravje. Ljudje verjamejo, da ima ta studenčnica še posebno moč v jutru velikonočne nedelje, če tja pridemo molče in molče zajamemo studenčnico tik pred sončnim vzhodom.

V Šmarju je - ob župniku in dekanu Andreju Drobniču in kaplanu Janezu Zakrajščku - kot drugi kaplan deloval tudi duhovnik, pesnik in dramatik Anton Medved (1869–1910) v času od 21. septembra 1894 do 21. septembra 1896.

V času bivanja v Šmarju je predvsem v Lampetovem Domu in svetu objavljala pesmi ter drami Kacijanar in Za pravdo in srce.

S tukajšnjim bivanjem pa je mogoče povezovati predvsem pesem Sv. Mohorju in Fortunatu, ki jo je objavil v uvodnem delu Koledarja Družbe sv. Mohorja za leto 1896. Družba sv. Mohorja je v tem zvezku izpostavila opis svojega zavetnika Mohorja in poslanstvo založbe, on pa je dodal še vlogo obeh zavetnikov, ki pa sta tudi patrona bližnje podružnične selske cerkve, v kateri je Medved gotovo večkrat maševal. Naj tu dodamo par verzov:

(1) Učila prva sta slovenske dede

Vir: <https://www.slovenska-biografija.si/>

besede božje, blažene besede. ...

(4) Slutila morda nista v onih časih, da seme vajinih besed na dan prikljije v tisočerihih klasih, Slovencem v drago dušno jed, kjer misel se razkriva v naših glasih, nikjer zatrt ni vajin sled: sinove vse slovenskega obzorja objema družba svetega Mohorja. ...

V Šmarju se je Medved tudi vpisal med člane založb Slovenska matica in Družbe sv. Mohorja ter prejemal njene izdaje. Kot ud družbe je v istem koledarju priobčil še pesem Pozdrav čitateljem Mohorjevih knjig, ki pa jo velja tu dodati v celoti, saj je bodrilo bralcem tudi današnja stalnica:

Pozdrav čitateljem Mohorjevih knjig.

(1) Pozdravljen bodi, moj čitatelj, ki rad prebiraš knjige te, kdor koli, drag si mi prijatelj, kjer koli, blago si srce.

(2) Tu v mojem krilu ni razporov, ne vlada v meni slepa strast, do večnih te navajam vzorov, in vнемam te za božjo čast.

(3) In dušo ti vedrim veselo, podim od tebe strah in dvom in kličem te na krepko delo, ki tirjata je Bog in dom.

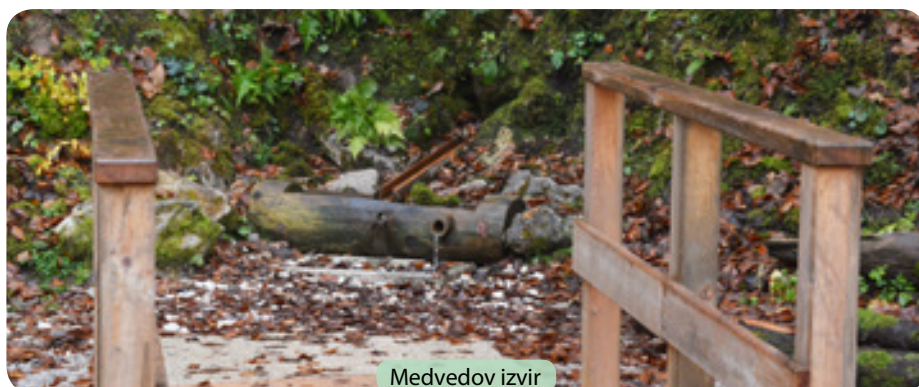
(4) O da bi toliko koristi iz mene lilo ti v srce, kot so nameni moji čisti in gorke moje so želje!

(5) Da bi zveneli moji glasi tem lepše, divneje, čim dlje, najzadnji tudi gorski vasi, kjer v srcih kri slovenska vre.

Branje pa sta v letu 1896 v Šmarju podpirali tudi dve knjižnici: Farna knjižnica in Bralno društvo.

Po odhodu iz Šmarja, že v letu 1897, pa je Medved začel pogosteje objavljati tudi v novem časopisu Slovenka, ki ga je urejala Marica Nadlišek.

S Šmarjem ima Medved še posebno povezavo, saj je njegove pesmi za antologijo prevodov v angleščino prevajal šmarski rojak in pesnik Ivan Zorman in prevode objavil v svoji izdaji Slovene (Jugoslav) Poetry, Cleveland, 1928. Tu je

Medvedov izvir

prevedel štiri Medvedove pesmi: Srce – zastavica, Roži, Z Adrije in Oblačicam.

Ob urejenem Zacurku so sedaj postavili še skulpturo medveda, ki jo je izdelal kočevski gozdar in rezbar Matija Kobola iz Šalke vasi. Da pa je Medved sam povezoval svoj priimek z živaljo, pove tudi anekdota, da je na vratih kaplanije v Breznici imel podobo sv. Antona, pod njo

pa črnega medveda. Ko je na obisk prišel pisatelj Finžgar, ga je vprašal, kaj pomeni ta razstava, pa mu je Medved odvrnil: »Ali ne znaš brati biblije pauperum? To je moja vizitka!«

(Biblija pauperum pomeni biblija ubogih, to je srednjeveška Biblija v slikah za nepismene, da so tudi nepismeni razbrali pomen sporočila.)

Duhovnik, pesnik in dramatik Anton Medved je objavil dve pesniški zbirki, Poezije I in II; izšlo je več ponatisov in izborov ter množica gradiva o njem. Tu smo le obudili spomin na njegovo bivanje v Šmarju.

Zbral Drago Samec

Kapelica v bližini vasi Gajniče v spomin na bitko davnega leta 1813

Rusova kapelica (včasih imenovana tudi **Francoska kapelica**) nad Glinkom z ene strani in nad Gajničami z druge, je bila postavljena v prvi polovici 19. stoletja v spomin na bitko med avstrijsko in francosko vojsko, ki se je odvijala 12. septembra 1813 med Šmarjem, Gumniščem in Škofljico. Francosko vojsko, ki je štela 6000 mož, so premagale bistveno šibkejše avstrijske čete iz regimenta gradiških graničarjev, večinoma Hrvatov, ki jih je vodil polkovnik Bogdan Milutinović.

Kapelica stoji v vasi Zalog pri Škofljici, na grebenu vzhodno nad vasjo Glinek, po katerem poteka meja med občinama Škofljica in Grosuplje. Imenuje se po bližnji domačiji »Pri Rusu«. V notranjosti stoji velik lesen kip trpečega Kristusa. V obokanem prostoru kapelice je postavljen kip Jezusa Kristusa z zvezanimi rokami, ki žalostno poveša glavo ter upira pogled v tla – motiv 'Ecce homo', kar pomeni 'Glejte, človek!'. Kapelica ima pravokoten tloris in je zgrajena v klasičnem slogu (dorski slog kapitelov, timpanon z geometrijskim ornamentom). Pokriva jo pločevinasta streha s kovinskim križem na vrhu. Kraju, na katerem stoji kapelica, naj bi se reklo 'Hrastovljek'. Kapelica stoji danes na obronku gozda, kakih znamenj, da tam leži 300 pokopanih Francozov, pa ni. Do nje pridemo po cesti iz Škofljice v vas Zalog in potem prav pod vrhom Zaloškega hriba naprej v gozd, lepa pešpot pa je tudi iz Gajnič.

Po nekaterih informacijah pa Francozi sploh niso bili pokopani tam, ampak na grmadi pri Hrvatu. Kapelico naj bi bil postavil neki preživeli vojak v zahvalo. Kasneje jo je blagoslovil škof A. Jeglič. Kapelica je bila obnovljena leta 1988 – sept. 1989, na željo vaščanov Glinka in Zaloga. Nato jo je blagoslovil še takratni škofeljski župnik Peter Kvaternik.

Kapelica je vpisana v Register nepremične kulturne dediščine kot **Rusova kapelica**.

Grmada pri Hrvatu. Na grebenu nad Gorenjim Blatom, kakšnih 10 minut hoje od Gumnišča, je kraj, ki ga domačini imenujejo *pri Hrvatu*. Tukaj se na enem mestu steka šest poti, proti Gorenjemu Blatu, Gumnišču, Glinku, Zalogu, Gajničam in proti Hudi Polici. Po ljudskem izročilu naj bi na tem mestu umrl eden od hrvaških vojakov. V spomin na bitko se je tukaj vse do sredine 20. stoletja ohranila grmada, na katero je vsak mimoidoči vrigel suho vejo.

Jakob Zupan, ki je bil v času bitke kaplan v Šmarju, je v počastitev avstrijskih zmag pri Šmarju in pri Višnji Gori Bogdanu Milutinoviću posvetil naslednjo pesem, ki je bila prvič objavljena v nemškem kranjskem časopisu *Illyrisches Blatt*, v prilogi k 22. številki letnika 1832:

Todor - Milutinoviću

Slava Serpskiga imena,
Milutinović Bogdan!
Hvali križov treh Te stena,
Hvali Višenj Te Goran.
Polkovodja Gradiškanov

Videnih spet vitezov,
Strah Frankonov, Italjanov,
Kralj-namestnik-Evgenov!
V Zalog jezar Ti Slavonov
Od Plešanov pridervi
Sedem ilijad Frankonov:
Kralj v Iblano pribeži.
Kak Martini, Jurkoviči
Tujim plašijo uho!
Šmarje, Dedindola griči
Od junakov si pojo!
Pet sto ranjenih skrivali
Plavi nam so Iliram;
Mertve Iliri vkopali,
Ne vbrani kos volkam.
Tvoji se sami vmaknili
V tami do Medvedjeka:
Lohka tuji Te sledili
Do gorice Vančeta.
Ondi dvakrat prenočijo,
Skoro vse Ti poloviš:
Tvoji tuje nam spodijo,
Ti z Gradiško nam večniš.

Brane Petrovič

Vir: Wikipedija, delno dopolnjeno

Letalski napad na Grosuplje 20. 4. 1945

Nekaj minut pred drugo uro popoldne je iz Biferna v Italiji vzletelo 12 lovskih bombnikov Beaufighter, ki so imeli nalogo: napad na sovražnikovo posadko v Grosupljem. Oboroženi so bili s 27-kilogramskimi raketami, topovi 20 mm in strojniciami 7,7 mm. Letala so pripadala 16. eskadrilji južnoafriškega vojnega letalstva (SAAF), ki je delovala pod poveljstvom BAF (Balkan Air Force).

V času italijanske okupacije so bile v Grosupljem nameščene enote za varovanje železniške proge, ki je predstavljala pomembno povezavo za transport nafte iz Romunije v Italijo. Po kapitulaciji Italije za Nemce ta povezava ni imela takega pomena, zato v Grosupljem niso imeli svojega vojaštva. Tone Ferenc navaja, da je ob koncu vojne v Grosupljem delovala 27. domobranska četa in oddelek slovenske politične policije (Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje, 1996).

Na poti proti cilju je imelo eno od letal težave z motorjem in je pristalo v Zadru. Ostala letala so v nizkem letu preletela Radensko polje in ob 15:33 napadla Grosuplje. Na vas je padlo 88

raket in 3200 20-m granat. Letalci so poročali, da so uničili 5 večjih zgradb, zanetili več manjših objektov v vasi in uničili 2 železniška vagona.

Časnik Slovenec je dva dni po napadu poročal o napadu na vas Grosuplje, ki je povzročil smrtne žrtve in gmotno škodo. Ubitih je bilo 8 ljudi, med njimi sinova šolskega sluga 6 letni Alojzij in njegov 10 letni brat Ivan Cimperman, 67 letni posestnik iz Stranske vasi (danes zahodni del Grosupljega) Franc Košak, Frančiška Zrnc in Alojzija Zupančič iz Stranske vasi, 10 letni Anton Boc iz Boštanjске vasi (danes Veliko Mlačevo) in učiteljščnik in policijski stražnik Leopold Čampa iz Ljubljane. Več oseb je bilo ranjenih, med njimi tudi otroci. Materialna škoda je bila naslednja: posestniku Francu Košaku je bil uničen hlev in čebelnjak, posestniku Francu Javorniku iz Grosupljega je bil uničen kozolec in vsa gospodarska poslopja, posestniku Francu Bučarju iz Stranske vasi je pogorel kozolec in vse poljedelsko orodje. Gostilničarju Ivanu Rusu iz Stranske vasi je raketa podrla del hiše. Prav tako je bila delno porušena hiša gostilničarja in trgovca Leopolda Müllerja iz Grosupljega. Rakete so moč-

Letalo Bristol Beaufighter Mk X, ki je pripadalo 16. eskadrilji SAAF (spletni vir: commons.wikimedia.org/)

no poškodovale tudi šolo. Na več hišah so bili poškodovani strešniki in razbita okenska stekla.

Letala so imela v nosu pritrjeno kamero, ki je snemala potek napada. Obilico fotografij iz teh kamer je zbral in postavil na splet raziskovalec zgodovine SAAF Tinius le Roux. Med njimi so tudi fotografije napada na Grosuplje (v krepki pisavi so komentarji k slikam povzeti iz uradnega poročila o napadu):

Slika A: Napad vodje formacije.

Izstreljene rakete letijo v smeri Bučarjevega kozolca in Košakovega hleva. V ozadju (danes Pod gozdom) so vidni sledovi padca topovskih granat 20 mm.

Slika B: Poročnik Kossen napada eno od večjih zgradb.

Stranska vas je že vsa v dimu, ki so ga povzročile rakete iz predhodnih letal. Rakete, ki so še v zraku, so namenjene šoli. Najnižja raketa leti proti Müllerjevi hiši. Šola je bila 24. 12. 1943 požgana, v času letalskega napada pa še ni bila v celoti obnovljena.

Slika C: Podpolkovnik Lewis napada železniške vagon. Rakete bodo vsak trenutek zadele vlak na grosupeljski postaji.

Slika D: Poročnik de Villiers se približuje cilju in napade. Fotografija prikazuje velik steber dima iz železniških vagonov in dim iz zgradbe v sredini fotografije. Še eno letalo raketira vlak na postaji. Zadnji vagoni so že v dimu. Dve raketi sta pravkar eksplodirali desno od ceste.

Zapisal Igor Tratnik

Bombardiranje v spominu ljudi

Avioni nad progo

Ivan Kadunc (1928-2002) iz Sel pri Šmarju – Sapu se je napada na železniško postajo v Grosupljem (1945) spominjal takole:

Ko sem šel delat, sem šel tule ob progi tja dol. Pridem do Cvetkoviča, preden prideš do brezovskega prehoda, tam kjer je malo useka za progo, pa zagledam tamle nad Mokrcem dve črni piki. Kar nekako jasno mi je bilo, da bi lahko bili avioni. Ah, kar če, pa naj bo. Pa sta direktno sem priletela. Jaz hitro skočim tja v graben, aviona pa zakrožita nad progo. Sta mislila bombardirati fabriški most. In sta ga zgrešila, tako da so granate letele nad mostom pa doli tja, kjer se razcepi proga, tja vmes so padale.

Pa še enkrat zaobrneto. Vlak je stal na postaji, pa sta ga mitraljirala, mašino in vagon. Vse sta stolkla. Pa sta še enkrat zaobrnila. Še enkrat gresta bombardirat most in še enkrat sta zgrešila. Potem sta pa odšla.

Ko sem prišel tja dol na postajo, je nasproti Malnarčka ležal en kos železa. Poberem tisto, pa sem si vso roko opeknel, ker je bil od granate. Tako da mi takrat

na šihnt ni bilo treba iti, ker so vlak že na postaji stolkli. Pa še roko sem imel opečeno.

Letalski napad na Grosuplje

Ivan Kadunc (1928-2002) je obudil tudi spomin na letalski napad na Grosuplje (1945).

Eno soboto je bilo, ko pride komandir: »Fantje, danes ne bomo nič delali, boste šli kar domov. Bombardirali bodo!« Pa smo se malo potikali po Kopanju. »Kar domov pojdite, v ponedeljek pa zdravi pridite na delo.«

Vlaka ni bilo nobenega, drugega prevoznega sredstva nobenega, smo šli pa peš domov s Kopanja. Pridemo tule v Grosuplje do Bambiča, pa nekaj zašumi. Samo zašumelo je, je že zagrmelo. Od Račne gor so prišli avioni, čisto nizko, skoraj po tleh. Tisti dan so Grosuplje bombardirali.

Mi smo se razbežali in se hitro poskrili. Tisti lovci so pa še krožili okoli in z mitraljezom streljali. Pa so tiste čaure, pa tiste ketne, ki partone skupaj držijo, razdirale, pa fedri pa tisti kosi so tako brenketali po tleh, da nismo vedeli, ali tukaj streljajo ali

samo tisti kosi letijo tja po tleh.

Ajd, avioni odidejo. Mi gremo pa naprej. Začnemo se zbirati na cesti, enega pa ni bilo. Glih tistega Kocjana, ki je takrat ob napadu na vlak na progi pri Predolah luknjo imel v golenici. Gremo gledat, kje je Kocjan. Kličemo, nič, nikjer ga ni bilo. Bog ve, kam je bežal. Mi še malo iščemo, pa enkrat zaslišimo glas, čisto nekje daleč: »Pomagajte, pomagajte!« Čisto malo se je slišalo. Začnemo iskati. Nikjer nič ne vidimo. Še enkrat se oglasi: »Pomagajte, tlele sem!«

Pa smo okoli hodili, pa ga nismo našli. Potem pa enkrat le zagleda eden: »Lej jih, lej, čevlji, podplati.« Je bil pa od Bambiča čez cesto, kjer so imeli štalo, most, pa rori so bili notri pod cesto. Pa se je revež zavlekel v tiste rore. Bili so ravno tolikšni, da, dokler ni ves not prišel, se je lahko odrinil s čevlji po zemlji, pa je šlo not. Ko je pa s čevlji prišel do rora, ni mogel pa več naprej, nazaj pa tudi ne. Točno tam not bi umrl, če bi ga mi ne našli. Še potem smo ga štirje vlekli za noge ven, pa smo ga komaj zvekli.

Gremo naprej. V Grosupljem je vse kadilo se, kar je gorelo. Pri Javorniku je padla takrat zažigalna. Ob cesti je bila

ena lesena baraka. Tista je zgorela. Šolo je zadela granata. Ko so prišli avioni od Račne dol, je granata priletela od spodaj v klet, tako da od tiste stene ni nič ostalo. Notri so pa Cimpermanovi stanovali od spodaj in je dva otroka ubilo. Eden je umrl precej, na mestu, drugega so pa k Podkoritniku, zdravniku, nesli. Glih malo preje, ko smo mi prišli do tja, so ga odnesli. Pa sta menda oba umrla.

Mi smo šli naprej. Pri Koščaku je šla pa štala. Tolikšna jama je bila potlej, kot je bila preje štala. Koščak je imel čebele. Na koncu štale je bil čebelnjak razbit. Čebele so vse pikale, ki so hodili tam mimo.

Krave so v jami ležale pobite. Ene stene je še malo ostalo. Potem so pa iskali Koščaka, gospodarja, kje je. Menda so ga čez tri ure našli. Zasut je bil. Ob tisti steni je stal, ki je še ostala. Granata je padla, pa je zasulo vse skupaj in njega je k steni pritisnilo. Stal je. Pa ni nobeden vedel za to, saj ga ne bi mogel noben rešiti.

Koščak je bil 1945. leta ubit, ko so bombardirali Grosuplje. Vsi so reševali gospodarja, za Jurgatovo Francko pa se ni nihče brigal. V štali sta bila oba. Enega Koščakovega telička je vrglo na sredo dvorišča, za en kos jasli je bil še privezan, tak, stokilski.

Jurgatovih ni več tam, kjer so imeli hišo. Edino hčerko sta zgubila, pa sta začela piti. Ko so pri tej hiši šnopc kuhali, so ga morali za likof kupiti, ker so preje vsega sproti popili.

Potem so pa hitro Jurgatovi prodali, da so spomenik naredili na pokopališču za cerkvijo. Mati je dala napis gor za hčerko: »Tukaj počiva Zrnc Franciška, žrtev zračnega napada na Grosuplje.«

Marija Samec

Grošev prenovljeni november in kaj vam Groševci pripravljamo v prihodnje

Šolsko in študijsko leto se je sedaj res že začelo s polnim zagonom, prav tako zagnano pa so se začele odvijati tudi dejavnosti v Študentskem klubu GROŠ. Čas, ko se moramo drug od drugega izolirati, smo izkoristili za to, da se v naših prostorih končno naredi še zadnji korak prenovitve – menjava tal. Prenova celotnega kluba nam je vzela dobro leto, to pa je eden zadnjih korakov, na kar smo zelo ponosni, saj je bilo v to vložena veliko truda, časa in prostovoljnih ur. Mi se že veselimo, da se stvari malce umirijo in da boste zopet lahko prišli v naš klub.

Kot ste že opazili in kot je tudi bilo pričakovati, smo morali vse tradicionalne projekte tega časa opustiti oz. jih preoblikovati v elektronsko obliko. Vsaka takšna slaba stvar pa ima seveda tudi dobro plat; s tem, ko so nas razmere pahnila v nov način bivanja, smo prišli do mnogih svežih in zanimivih idej, do projektov, s katerimi se še nismo ukvarjali.

V novembru nas najprej čaka dogodek. Skupaj bomo virtualno potovali! In sicer ne gre za potopisno predavanje, temveč za enega naših novih projektov – Erasmus večeri: Izkušnje za življenje. Tokrat smo se povezali s tremi študentkami, ki so se udeležile izmenjave Erasmus. Tako bomo v sklopu treh večerov pod njihovim vodstvom potovali iz Irske v Grčijo in nato še v Litvo, izvedeli boste njihove izkušnje iz prve roke, hkrati pa se boste lahko pozanimali še o morebitnih stvareh, ki vas zanimajo v zvezi z izmenjavo samo.

Po ogledu teh treh držav pa bo sledil

tudi projekt, ki vam bo pomagal spoprijemati se s stresom in drugimi neprijetnimi občutki med drugim valom koronavirusa. Govorimo o delavnici joge! Oddih od stresa: Sproščujoča joga vam bo omogočila pomiritev, dobro energijo in vas naučila, kako se lahko na podoben način sprostite tudi sami.

Odkrili vam bomo le še eno novost, in sicer sodelovanje pri projektu Grosupeljski božički. Gre za dobrodelno akcijo, s katero bomo v sodelovanju s pobudnikom, Miho Leginom, in nekaterimi ostalimi člani facebook skupine Klepet Grosuplje zbrali darila za približno 40 otrok iz naše občine. Podrobnosti poteka akcije lahko najdete na naših spletnih profilih, zbiranje pa poteka od 15. 11., med

drugimi tudi v prostorih našega kluba.

December vam bo nanizal še mnogo novih projektov, zato ne pozabite spremljati naših spletnih facebook in instagram profilov, pa tudi naše spletne strani www.klub-gros.com, preko katere vas prav tako obveščamo o vseh novostih, ki potekajo v našem klubu. Zaradi koronavirusa so naše uradne ure prilagojene in se širijo na splet, kjer lahko v stik z nami stopite prek uradnega elektronskega poštne predala ali socialnih omrežij, tiskovine študijskega gradiva pa lahko prevzamete ob petkih.

Ne pozabite si podariti vsaj nekaj časa v dnevu, ki ga boste preživeli na vam ljub način. Če vam že zmanjkuje idej, kaj početi, pa ste lepo vabljeni, da si na našem facebook ali instagram profilih ogledate pred pol leta nastale Groševe zgodbe iz karantene, ki vam bodo morda pričarale zamisel ali dve.

Veseli nas tudi, da smo po nekoliko

ovinkasti poti prišli do odgovora župana, dr. Petra Verliča, glede parkiranja v parkirni hiši P + R. Na predvolilnem srečanju novembra 2018 je namreč obljubil, da bo v parkirni hiši omogočeno brezplačno parkiranje vsem, ki se bodo naprej peljali z avtobusom ali z vlakom.

Obljuba od otvoritve parkirne hiše v septembru pa vse do novembra še ni bila izpolnjena, prav tako na vprašanje glede trenutne situacije dlje časa nismo prejeli odgovora. Zadovoljni smo z nedavnim pojasnilom, da bo tovrstni sistem uveden z novim letom. Kot študentski klub

se vneto zavzemamo za reševanje mladinske problematike in želimo, da je tudi naš glas slišan in uslišan.

Ostanite zdravi in #ostanitedoma!

Groševcu ni nikoli dolgčas!
Ekipa ŠK GROŠ

V korak s časom

Ob ustanovitvi gasilskega društva v Šmarju je bil požarni okoliš zelo obsežen, in sicer od Lavrice do Grosupljega. S kasnejšo ustanovitvijo gasilskih društev na Škofljici in v Grosupljem se je naš požarni okoliš skrčil. Danes PGD Šmarje – Sap pokriva 11 naselij (Cikava, Gajniče, Huda Polica, Mali Vrh, Paradišče, Podgorica, Sela, Šmarje – Sap, Veliki Vrh, Tlake in Zgornja Slivnica), oziroma celotno KS Šmarje – Sap. Skupaj pokrivamo 1.548,36 ha površine, od tega je 780 ha površine gozda, s srednjo stopnjo ogroženosti. Tako kot raste kraj, pa je naraslo tudi število prebivalcev. Leta 2015 nas je bilo v KS Šmarje – Sap 3.318, v letu 2019 3.522, julija 2020 pa 3.562. Tako kot raste in se razvija kraj, mora s krajem rasti in se razvijati tudi gasilsko društvo, saj skrbimo za varnost in preventivo naših krajanov. Ker smo z rastjo števila prebivalstva v KS Šmarje – Sap presegli kriterije II. kategorije društva, smo bili v letu 2019 prekategorizirani v društvo III. kategorije.

S prestopom v višjo kategorijo se zavedamo odgovornosti do izvajanja javne gasilske službe. Izpolnjujemo vse pogoje na podlagi Meril za organiziranje in opremljanje gasilskih enot po Uredbi o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Hkrati razpolagamo z zahtevano opremo ter številom operativcev (36), ki so potrebni za društvo III. kategorije, vendar pa je potrebno posodobiti vozni park.

V našem gasilskem društvu razpolagamo s sledečimi vozili:

- GVM - 16/25: Specialno gasilsko vozilo, ki je namenjeno za gašenje vseh vrst požarov, zaradi bogate opreme pa je uporabno tudi za reševanje v različnih vrstah nesreč. (Letnik 2011.)
- GVM - 1: Vozilo za prevoz moštva. (Letnik 2013.)
- GVGP - 1: Vozilo za gašenje gozdnih požarov. (Letnik 1998.)
- AC - 16/50: Avtocisterna za prevoz vode. (Letnik 1991.)

Naš AC - 16/50, ali kot mu v pogovoru rečemo »dojc«, je star 29 let. To vozilo je bilo prvo večje vozilo v PGD in je bilo nabavljeno s pomočjo krajanov in donatorjev ob 100-letnici gasilskega društva. Z njim smo lahko prepeljali 4500 litrov vode. Dobro je služil in zanj smo lepo skrbeli. Vozilo je pripomoglo pri mnogih posredovanjih ob požarih, da ni prišlo do katastrofe in se je, kolikor je bilo možno, rešilo premoženje krajanov. Danes je naš »dojc« že veteran in ne more več slediti tempu. »Dojc« ima zgolj 130 konjskih moči, kar premore že večji del osebnih vozil. Potrebno ga je zamenjati za novejšo in sodobnejšo in zmogljivejšo vozilo. Novo vozilo bo nosilo oznako AC - 24/60 in bo služilo za oskrbo s pitno in požarno vodo, imelo bo 320 konjskih moči ter bo lahko prepeljalo 6000 litrov vode.

Želje gasilcev po boljši opremi so vedno prisotne. Eno so želje, drugo pa so predpisi in potrebe. Finančne možnosti so vedno premajhne. Krajan in donatorji ste

bili vedno tisti, ki ste radi priskočili na pomoč. Gasilci smo v službi ljudi, prostovoljno izvajamo naloge javne gasilske službe, ki nam jo nalaga gasilska etika in zakonodaja. Tudi tokrat se obračamo na vas. Zaradi nastalih razmer z epidemijo koronavirusa covid-19, smo bili prikrajšani za prijetno druženje na gasilski veselici, gasilci pa tudi za glavni vir dohodkov. Zato se obračamo na vas krajane, obrtnike in podjetnike, da nas poskušate v tej situaciji podpreti bolj kot običajno.

Za vašo pomoč se vam že vnaprej zahvaljujemo.

NA POMOČ!

Monika Kastelic,
predsednica PGD Šmarje – Sap

Potep stanovalcev Malega Vrha po Krajinskem parku Radensko polje

Letos se stanovalci stanovanjske skupine Mali Vrh, društva Novi paradoks, zaradi znanih razlogov nismo odločili za poletne počitnice na morju. Smo pa uspeli opraviti nekaj izletov v naši neposredni bližini.

18. 9. 2020 smo se odpravili nedaleč od Malega Vrha, v Krajinski park Radensko polje.

Kot smo se pozanimali, je Radensko polje najmanjše kraško polje v Sloveniji.

Z vseh strani ga obdajajo gozdnata pobočja, sredi polja pa se dvigata dva griča, na severu grič Boštanj in na jugu osamelec Kopanj.

Kopanj je bil tudi naš cilj. Izhodiščna točka je bila v vasi Velika Račna, pri kulturnem domu.

Najprej smo se ustavili pri vaškem vodnjaku, ki je bil zgrajen 1897. Tu smo naredili prvo skupinsko sliko.

Pot nas je vodila naprej po cesti, rahlo v klanec, skozi gozd, mimo šole in že smo bili na vrhu Kopanja, kjer sta cerkev in župnišče. Tam je tri leta otroštva preživel pri svojem stricu naš največji pesnik France Prešeren. Ogledali smo si notranjost cerkve in prebrali verze na klopcah. Mir in lepi razgledi so nas prevzeli.

Po vseh ogledih smo se počasi vrnili na parkirišče in se na poti proti domu ustavili še v gostišču

Krpan na kosilu. Prostovoljka Ljubica nam je naročila še kavico.

Bili smo zadovoljni, da kljub zelo slabi kondiciji zmoremo tudi nekaj hoje in lahko doživimo lep dan v naravi.

Radensko polje ponuja še veliko

zanimivih sprehodnih poti. Prav bi nam prišle pohodne palice. Veseli smo se nadaljnjih potepanj, odkrivanja naravnih lepot in drugih zanimivosti po občini Grosuplje.

Nada Marinčič

Promocija društva Novi paradoks - ob svetovnem dnevu duševnega zdravja - 10. 10. 2020

Društvo Novi paradoks, s stanovanjsko skupino na Malem Vrhu, že vrsto let obeležuje svetovni dan duševnega zdravja v sodelovanju z Občino Grosuplje.

Dan duševnega zdravja je namenjen premisleku o vrednosti in ohranjanju duševnega zdravja.

V Društvu Novi paradoks skrbimo za ozaveščanje splošne javnosti o problemih na področju duševnega zdravja, opozarjamo na izključevanje oseb s težavami v duševnem zdravju iz družbe.

Letošnji svetovni dan duševnega zdravja obeležujemo v zahtevnem – korona času. Naše vsakdanje življenje se je zelo spremenilo. Vse bolj pa se kažejo tudi posledice, ki jih »nova stresna situacija« pušča na duševnem zdravju ljudi.

V letošnjem letu ni bilo mogoče izvesti naše prireditve v dvorani Šmarje

– Sap, zato nam je občina prijazno ponudila prostor na Mestni tržnici Grosuplje, kjer sva zaposleni predstavili delovanje

našega društva, naših stanovanjskih skupin, s publikacijami in pogovorom.

Ob tem sva, Natalija in Nada, ponudili hišno glasilo Malega Vrha: »Kilo kofeta«, glasilo društva Novi paradoks: »Priložnosti«, vodič za ustvarjanje skupnostne mreže podpore za duševno zdravje: »Priateljstvo je najboljšo zdravilo« ter zgi-banke našega društva.

V ta namen smo v hiši, skupaj s stanovalci, izdelali lične izdelke, dekoracije na lesu, in na stojnici predstavili tudi izdelke iz prejšnjih obdobij. Obiskovalci naše stojnice so si lahko sami izbrali všečen izdelek z zapisom pozitivne misli.

Nekaj obiskovalcev stojnice je ponudilo prostovoljne prispevke za naše društvo, za kar se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

Vzpostavili sva tudi nove kontakte za medsebojno bodoče sodelovanje.

Vreme nam je bilo na sobotni tržni dan naklonjeno in številni mimoidoči so se radi zadržali ob naši stojnici, pokazali zanimanje za naše publikacije in izdelke.

Bili sva prijetno presenečeni nad lepim obiskom tržnice.

Naj zaključiva najin zapis z željo: »Bodimo pozorni drug do drugega vsak dan

v letu, ne samo 10. oktobra, ter poskrbimo za svoje telesno in duševno zdravje«.

Natalija Nose, Nada Marinčič

Hana Mohar popravila državni rekord na 1000 m 3.01,30.

Del tekmovalcev AK Špela

Hana Mohar, državni rekord na 1000 m

V Mariboru je 26. 9. in 27. 9. 2020 potekalo prvenstvo Slovenije za pionirke in pionirje U14 in U12. Na dvodnevem tekmovanju je nastopilo kar nekaj članov AK ŠPELA, ki so ponovno prikazali odlične predstave in se veselili številnih osebnih rekordov. Posebej smo ponosni na **Hano Mohar** in njen državni rekord na 1000 m, ki ga je imela do 27. 9. 2020 Klara Lukan iz leta 2013, sedaj pa je v rokah naše mlade atletinje Hane, in sicer s časom **3.01,30**.

V kategoriji pionirk in pionirjev U14 je **Hana Mohar** v prvem dnevu nastopila v teku na 200 m, kjer je presenetila in z osebnim rekordom 28,05 s dobro ogrela noge za štafetni tek 4x100 m, kjer so nastopile **Hana, Lana, Ela in Neža** in osvojile 5. mesto s časom 54.51 s. Po prvem dnevu skoraj ni bilo pričakovati, da bi v tako slabem-mrzlem vremenu lahko Hana uresničila napoved o postavitvi **državnega rekorda na 1000 m**. Ampak če ne poskušaš, ne moreš vedeti, ali ti uspe. Krenila je odločno in od štarta do cilja narekovala oster tempo in v cilju z dvignjenimi rokami in širokim nasmehom v en glas vzkliknila **JESSSSS**. Štoparica se je ustavila na **3.01,30** in **državni rekord** je bil v rokah Hane. V teku na 200 m so nastopile: **Neža Ferfolja, Ela Janežič, Lana Zidar, Maruša Jurjevčič in Ema Slabe**. Neža Ferfolja je s časom 27,17 s osvojila 4. mesto. Naslednji dan je Neža nastopila v svoji disciplini na 200 m ovire in kljub zapletu na predzadnji oviri tekla osebni rekord 30.26 s in osvojila 2. mesto. Nastopila je tudi v obeh štafetnih tekih 4x100 m in 4x200 m. **Ela Janežič** je s časom 27,44 s postavila osebni rekord in osvojila 9. mesto. Nastopila je še v teku 4x100 m. **Lana Zidar** je prav tako postavila osebni rekord 29.44 s in odtekla štafetna teka na 4x100 m in 4x200 m. **Maruša Jurjevčič** je s časom 30.01 s tekla

osebni rekord kot tudi **Ema Slabe**, ki je razdaljo 200 m pretekla v času 34.56 s.

Med fanti U14 smo imeli pet predstavnikov. **Gal Sagmaister** si je v teku na 200 m z novim osebnim rekordom 27.00 s pritekel 8. mesto, v isti disciplini pa se je osebnega rekorda veselil tudi **Luka Potokar** z rezultatom 28.15 s, **Tim Krstič** z osebnim rekordom 31.14 s in **Naj Kadunc** s časom 31.87 s, ki je naslednji dan nastopil še v skoku v daljino, kjer se je veselil osebnega rekorda 4,36 m. **Valter Macedoni** se je prvič preskusil v suvanju krogle in s sunkom dolgim 6,90 m osvojil

Nuša Strnad, podprvakinja v skoku v daljino in 3. mesto na 600 m

Valter Macedoni v štafetnem teku

6. mesto, naslednji dan je nastopil še v svoji disciplini met vortexa in z osebnim rekordom 50,45 m osvojil 6. mesto. V disciplini vortex-a je nastopil tudi **Gal Sagmaister** in z osebnim rekordom 49,61 m osvojil 7. mesto. Fantje v postavi: **Tim, Naj, Valter in Gal** so nastopili še v štafetnem teku 4x100 m in s časom 57,86 s osvojili 10. mesto. V teku na 1000 m je nastopil **Rožle Konc**, ki se je veselil osebnega rekorda 3.35,03.

V kategoriji pionirk U12 smo ime-

li štiri nastopajoče. **Nuša Strnad** si je okoli vratu nadela srebrno in bronasto medaljo. Prvi dan je nastopila v skoku v daljino, kjer je z osebnim rekordom 4.57 m osvojila 2. mesto, naslednji dan je nastopila v teku na 600 m in prav tako z osebnim rekordom 1.51,61 osvojila 3. mesto. V enaki disciplini je nastopila tudi **Chloe Kucler** in s časom 2.02,59 osvojila 13. mesto. **Larisa Založnik** je nastopila v skoku v daljino in s skokom, dolgim 4.00 m, osvojila 10. mesto, naslednji dan

je nastopila v teku na 200 m in s časom 32.30 s osvojila 29. mesto. V isti disciplini je nastopila tudi **Lara Macedoni** s časom 33,93 s osvojila 39. mesto. Dekleta so nastopila tudi v štafeti 4x200 m v postavi: **Larisa, Lara, Chloe in Nuša** in s časom 2.11,27 osvojile 6. mesto.

Vsem nastopajočim in trenerjem čestitamo in le tako naprej. Kjer je volja, je pot.

Špela Dizdarevič

Neža Ferfolja, 200 m

Tim Krstič na 200 m ovire

Hana podprvakinja v teku na 1000m in 2000m, Neža podprvakinja na 300m ovire, tudi ostali člani odlično

V Ravnah na Koroškem je potekalo 12. 9. in 13. 9. 2020 prvenstvo Slovenije za pionirke in pionirke U16. Naši mladi atleti so oba dneva prikazali odlične predstave.

Hana Mohar je poskrbela za presenečenje in kot mlajša tekmovalka, saj je še vedno v kategoriji U14, že prvi dan odtekla sanjski tek na 1000 m in osebni rekord 3.02,80 ter osvojila srebrno odličje. Malo je zmanjkalo, da bi postavila državni rekord, ki je v nogah atletinje Klare Lukčan 3.01,56. Hana je drugi dan nastopila še v teku na 2000 m in se tudi v tem teku veselila osebnega rekorda 6.51,39 in si pritekla srebrno odličje.

Med dekletmi smo imeli več nastopajočih. **Ela Janežič** je nastopila v teku na 1000 m, si pritekla osebni rekord 3.09,76 in osvojila 5. mesto. Naslednji dan je Ela nastopila še v teku na 200 m in tudi tam tekla osebni rekord 27.44 s. **Neža Ferfolja** je prvi dan nastopila v teku na 300 m s časom 44.64 s, naslednji dan pa je nastopila v svoji disciplini 300 m ovire in z osebnimi rekordom 47.94 osvojila srebrno medaljo. V troskoku je prvič na-

stopila **Ana Neli Zorman** in presenetila s skokom, dolgim 10,26 m, in 9. mestom. Naslednji dan je Neli nastopila v skoku v daljino in z novim osebnim rekordom 5,04 m osvojila 7. mesto. Med dekletmi so

na 300 m nastopile še **Pia Lebar** s časom 43.11 s in 10. mestom, **Lana Zidar** s časom 46,85 s in končnim 43. mestom. Odlično je tekla tudi štafeta 4x100 m v postavi: **Lana, Pia, Neli in Neža** in s ča-

som 53,32 osvojila 9. mesto.

Med fanti smo imeli prav tako odlične rezultate. **Nejc Adam** je prvi dan nastopil v suvanju krogle in z sunkom 11.41 m osvojil 4. mesto. Naslednji dan je Nejc nastopil še v metu kopja 600 g in z metom 45,21 m osvojil 5. mesto. Odtekel pa

je tudi odlično na 300 m s časom in osebnim rekordom 39,83 s osvojil 7. mesto. Poznala se je utrujenost od nastopa na Evropskih igrah mladih v Brnu. V skoku v daljino je nastopil **Gal Sagmaister** in dosegel daljavo 4.35 m in 9. mesto. Gal je v teku na 300 m s časom 43.69 s osvojil 23.

mesto. Na 300 m je nastopil tudi **Domen Kastaneto** in s časom 47.15 s osvojil 27. mesto.

Vsem nastopajočim iskreno čestitamo.

Špela Dizdarevič

Nova športna dvorana

Redno gibanje in ukvarjanje s športom prinaša mnoge koristi, zato športnih površin ni nikoli preveč. Če poleti z gibanjem ni toliko težav, pa je v preostalih letnih časih drugače. Športna vadba se seli v zaprte prostore in kaj hitro pride do pomanjkanja športnih površin za vadbo rekreativcev in športnih klubov.

Zato smo v Grosupljem z nestrpnostjo pričakovali mesec september, ko so bile dokončane nove pokrite športne površine. V sklopu širitve OŠ Louisa Adamiča sta bili zgrajeni dve manjši telovadnici in velika športna dvorana. Slednje so se še posebej razveselila dekleta v Ženskem košarkarskem klubu Grosuplje, ki so v novi dvorani dobila svoj novi dom.

Če je bila uradna otvoritev dvorane v začetku septembra, pa je bil 10. oktober za športnike prav poseben dan, saj se je tisto sobotno dopoldne odigrala prva uradna tekma v novi dvorani. Krst športne dvorane je pripadal dekletom ekipe U13. Očitno jim je igranje v novi dvorani dalo še dodatnega vetra v jadra, saj

so prikazale dve zelo dobri predstavi in najprej premagale ekipo Krke iz Novega mesta ter nato še ŽKK Šentvid iz Ljubljane.

Teden dni kasneje so v novi dvorani svojo prvo tekmo odigrale tudi članice,

od katerih pa je bila boljša Ilirija. Ostale selekcije ŽKK Grosuplje so novo dvorano preizkusile na treningih, žal pa je kmalu sledil prisilni počitek zaradi drugega vala epidemije koronavirusa.

Igor Pečar

Slovo od dolgoletnih članov Strelskega društva Grosuplje Martina Jesiha in Alojza Gabrščka

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu.

(T. Pavček)

Septembra 2020 nas je za vedno zapustil naš dolgoletni član **MARTIN JESIH** in v oktobru še njegov dolgoletni kolega **ALOJZ GABRŠČEK**.

MARTIN JESIH je bil član društva že od same ustanovitve leta 1972. Poleg aktivnega tekmovanja z zračno, malokalibrsko ter vojaško puško je Martin opravljal tudi druge funkcije v društvu. Bil je podpredsednik in predsednik društva ter dolga leta član nadzornega odbora društva.

Za svoje športne uspehe in delo je prejel številna priznanja, kot so: priznanje Strelske zveze Slovenije (1978), zlato značko Strelskega Društva 29. oktober Grosuplje (1982), srebrno Bloudkovo značko in priznanje KS Grosuplje za delo v športu (1983) ter zlato priznanje Zveze športnih organizacij Grosuplje za dolgoletno delo v športu (2003).

Martin Jesih je bil vodja prve mladinske ekipe z zračno puško v strelski družini, ki jo je popeljal na državno prvenstvo takratne Jugoslavije. Poleg tega je bil tudi aktiven sodnik z državno licenco (zvezni sodnik).

ALOJZ GABRŠČEK se je s športnim strelstvom prvič srečal leta 1953. Že pri 25 letih je opravil izpit za strelskega sodnika in nato sodil na mnogih tekmovanjih, od občinskih, regijskih, republiških do zveznih. V zrelih letih, pri 53., je opravil tudi izpit za mednarodnega sodnika. Bil je aktiven v organih Strelske zveze Slovenije, še posebej v sodniški komisiji in pri pripravi časopisa STRELSTVO.

Lojze Gabršček je eden izmed ustanoviteljev Strelske družine 29. oktober Grosuplje. Sredi sedemdesetih let je organiziral gradnjo 10-mestnega avtomatskega strelišča za zračno orožje v Grosupljem. Sodeloval je tudi pri vseh usposabljanjih strokovnih kadrov.

Dolgo let je bil predsednik takratne Občinske strelske zveze Grosuplje, enajst let pa tudi predsednik Strelske družine 29. oktober Grosuplje.

V svojem dolgoletnem delovanju v športnem strelstvu je veliko pripomogel k razvoju strelskega športa v Grosupljem, v Sloveniji in Jugoslaviji ter za svoje delo prejel Bloudkovo priznanje in vrsto drugih priznanj Strelske zveze Slovenije.

Na večini tekmovanj, ki jih je organiziralo SD Grosuplje, je priskočil na pomoč kot prostovoljni sodnik.

Martin Jesih in Alojz Gabršček sta bila v zadnjih letih aktivna predvsem v sekciji strelskih upokojencev.

Njunima družinama in vsem najbližjim izrekamo iskreno sožalje.

Člani Strelskega društva Grosuplje

Nasilje v družini

Med 25. 11. 2020 in 10. 12. 2020 potekajo mednarodni dnevi boja proti nasilju nad ženskami, ki se bodo zaključili 10. 12. 2020, ko obeležujemo mednarodni dan človekovih pravic.

V letošnjem letu se srečujemo z epidemijo covid-19 in posledično ukrepi za njeno zajezitev, ki so močno posegli v naša življenja. Imajo velik vpliv na dinamiko družinskega življenja in na preizkušnjo postavljajo vse naše odnose.

Na policiji ugotovljamo, da nasilje v družini zavzema precejšen del našega delovanja. Policija letno obravnava okrog 80.000 različnih kaznivih dejanj, od tega kar več tisoč primerov nasilja v družinskem okolju, od na videz blagih oblik z manj opaznimi posledicami do tistih najhujših, kot so umori v družini.

Prijavo nasilja v družini lahko vloži vsakdo - žrtev, priča, otrok, mladoletnik, nevladna organizacija, zasebne in državne ustanove. K prijavi so posebej zavezani vrtci, šole, zdravstvene organizacije (zdravniki, terapevti, psihiatri idr.), po uradni dolžnosti pa jo morajo vložiti uradne osebe. Vložiti jo je mogoče kadar koli, ne le tedaj, ko se žrtev odloči za razvezo.

Osebna prijava na policiji

Prijava se vloži na najbližji policijski postaji, na kateri bodo policisti začeli obravnavo. Mogoče jo je vložiti tudi na državnem tožilstvu, ki prijavo največkrat odstopi policiji z zahtevo, da preveri navedbe v njej. Če se prijava vloži na državnem tožilstvu, jo bo policija obravnavala šele, ko jo bo prejela od državnega tožilstva.

Ob vložitvi prijave ima lahko žrtev ob sebi tudi zaupno osebo (spremljevalec žrtve) kot oporo v postopkih z uradnimi ustanovami. O prijavi se sestavi uradni zapis, največkrat je to zapisnik o sprejemu ustne kazenske ovadbe. Če policija pri svojem delu sama zazna, da je bilo storjeno tako kaznivo dejanje, o tem sestavi samostojni uradni zapis (uradni zaznamek). Če dejanje naznani otrok, se sestavi enak zapis. Prijava se lahko vloži tudi po pošti. Policisti bodo opravili dodaten pogovor s prijaviteljem.

Anonimna e-prijava

Ne glede na to, da je na spletnem portalu policije mogoče vložiti e-prijavo nasilja v družini, vam predlagamo, da se za e-prijavo odločite le izjemoma. Takih prijav ne moremo šteti za nujne, ampak le kot informacijo, na podlagi katere je pogosto onemogočeno učinkovito ukrepanje zaradi nesodelovanja udeleženi.

Več informacij in nasvetov boste našli na spletni strani:

<https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/oosebna-varnost/nasilje-v-druzini>

Policijska postaja Grosuplje

Marija Baranašič, rojena Potokar (6. 1. 1929–24. 10. 2020). V spomin

Poslovali smo se od Marije Baranašič, rojene Potokar, po domače Poličarjeve Mare iz Šmarja – Sapa. Bila je prepoznavna in priljubljena krajanka.

Odraščala je v pomanjkanju, tesnobi vojnih let, iskanju lastne eksistence in ustvarjanju. Njeno življenje in delo je potekalo v skrbi za družino, za gradnjo hiše, za prijazen odnos in povezovanje s krajani. Znana je bila po optimizmu in ljubezni do življenja, še zlasti po upokojitvi.

Rodila se je 6. januarja 1929. Njen oče je izhajal iz nekdanje premožne in pomembne družine Potokarjevih, ki so bivali več rodov v Spodnjih Duplicah na vzhodnem obrobju Grosuplje, mati je bila doma z Repč.

Mlada leta pred 2. svetovno vojno je preživela skupaj z bratoma in sestro na Repčah pri Šmarju, kamor se je priženil njen oče. Tik pred vojno so si zgradili manjšo hišo nad Paradiščem, ki so jo leta 1942 požgali Italijani. Oče je moral že leta 1941 v internacijo v Piso in Gonars. Skupaj z bratoma in sestro in mamo so se selili in prebivali do konca vojne pri dobrih ljudeh v Šmarju – Sapu.

Ker je leta 1947 umrla mama, je morala skrbeti za najmlajšega brata, rojenega leta 1945. Bratom in sestri je postala tako rekoč druga mama, saj je skrbela za njihovo šolanje in poklicno pot. Uspela je dokončati osnovno šolo, zaradi težkih razmer je pustila službo v tovarni Motvoz in platno v Grosupljem in se zaposlila na pošti v Šmarju – Sapu. Kot poštarica je te-

meljito spoznala sokrajane in prebivalce ostalih zaselkov ter vasi. Z njimi je vzpostavila tesne vezi, ki jih ni prekinila niti po odhodu v Dom starejših občanov Grosuplje.

V času njenega službovanja na pošti so udarniške brigade gradile novo cesto med Zagrebom in Ljubljano. Na delovišče v Šmarju – Sapu je prispel tudi visokorasli Pavle Baranašič iz Medžimurja, ki je upravljal buldožer. Simpatija med Pavletom in Marijo je prerasla v zakonsko zvezo. Ustvarila sta si družino. Rodila je tri sinove. Poskrbela je, da so končali šole in dobili primerne poklice. Sprva so živeli v prostorih nad pošto, nato je večinoma sama z organizacijsko večino poskrbela za gradnjo hiše v Šmarju, blizu središča Šmarja ob Ljubljanski cesti.

Daljšo obdobje je delala kot varuhinja otrok v vrtcu Šmarje. V vrtcu je znala vzpostavljati pristen stik s starši otrok in skrbeti za malčke med varstvom. Poklicno delo je nadaljevala

v Knjižnici Grosuplje, kjer je dočakala upokojitev. Obiskovalci knjižnice so jo poznali kot prijazno uslužbenko, ki je rada ustregla bralcem knjig.

Po smrti očeta je vzpostavila številne stike in tkala prijateljstvo z bratranci in sestričnimi, ki so do tedaj slabo poznali svoje sorodstvo. Po njeni zaslugi so sorodniki stike okrepili in se povezali. Še zlasti si je prizadevala za povrnitev dela premoženja s propadle Poličarjeve domačije v Spodnjih Duplicah.

Naklonjeno je spremljala prizadevanja za samostojnost in bila vzorna državljanka Slovenije. Vzodbujala je sinove, da so si ustvarili družine in poklicno uspeli. Še zlasti je svoje simpatije in pozornost namenila vnukom.

Po smrti moža je do odhoda v Dom starejših občanov Grosuplje živela v hiši sama. Kljub temu je ohranila in negovala prijateljstvo s številnimi sokrajani ter bližnjim in daljnim sorodstvom.

V Domu starejših občanov Grosuplje je hitro vzpostavila prijateljski odnos in pozornost do šibkejših ter negovalnega osebja. Bila je priljubljena in zaželena sogovornica. Koronavirnski krizi se je pogumno zoperstavila in vestno ter samozaščitno skrbela zase. Najbolj jo je skrbelo za svoje bližnje. Od vsega utrujena je zaspala v večnost 24. oktobra 2020.

Zvonimir Bratun

Spomini in zahvale

ZAHVALA

V 86. letu se je od nas poslovil
naš oče, dedek in pradedek

ANTON ŠTRUBELJ

(30. 4. 1935–30. 10. 2020)
iz Velike Stare vasi.

Iskreno se zahvaljujemo osebju DSO Grosuplje, vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev ter svete maše. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Martinu Golobu za lep poslovlilni obred in gospodu Adamiču za izvedbo in organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

*Ostala je praznina, ki hudo boli,
nihče ne ve, kako pogrešamo te mi.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
drage mame, tašče, babice in prababice

MARIJE SODJA
(1930–2020) iz Šmarja - Sapa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in svete maše. Hvala medicinskemu osebju Zdravstvenega doma Grosuplje za vso pomoč. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in jo ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

*Pojdem, ko pride moj čas,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje zbrane
od včeraj in kdo ve od kdaj.
(T. Kuntner)*

ZAHVALA

Od nas se je poslovila

MARIJA BARANAŠIČ,
roj. Potokar,

(6. 1. 1929–24. 10. 2020) iz Šmarja – Sapa.

Ob njeni smrti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče.

Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, osebju DSO Grosuplje, pogrebni službi, pevskemu zboru, trobentaču in cvetličarni Pene.

Žalujoči vsi njeni

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal.
Le trudne si oči zaprl
in v večnost se podal.*

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker več te ni ...
Ostali so lepi spomini,
z nami potuješ v večne dni ...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ata

FRANCA OMAHNA

(1930–2020) iz Grosupljega,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala prijaznemu osebju Doma starejših Škofljica, kjer so zadnja leta njegovega življenja lepo skrbeli zanj.

Hvala gospodu župniku, pogrebni službi, pevcem in trobentaču ter vsem, ki ste ga pospremili k počitku.

Ata, počivaj v miru in hvala ti za vse!

Žalujoči vsi njegovi

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)*

V 88. letu starosti se je za vedno od nas poslovil ljubi mož, oče, brat, dedek in pradedek, tast, stric in bratranec

IVAN JAVORNIK

(29. 9. 1933–2. 10. 2020)
iz Podgorice pri Šmarju.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter za darove cerkvi in svete maše.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za poslovilni obred in sveto mašo, pevcem, trobentaču in pogrebni zavodu Grosuplje.

Posebno zahvalo izrekamo tudi osebnim zdravnicam dr. Sonji Gruden za vso zdravstveno pomoč.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)*

V 88. letu starosti se je od nas poslovil ljubi mož, oče, tast, nono, pranono, brat in stric

JANEZ JAVORNIK

(27. 1. 1933–14. 10. 2020)
iz Grosupljega.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena pisna in ustna sožalja, besede tolažbe, za podarjene sveče, svete maše in darove za cerkev.

Zahvala gospodu Tonetu Adamiču s sodelavci za organizacijo in izvedbo pogreba, gospodu župniku Martinu Golobu za lepo opravljen obred ter lepe besede slovesa.

Zahvala tudi za poklon predstavnikoma Lovske družine Grosuplje, Grosupeljskemu kvartetu za čustveno zapete pesmi in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsa toplina njegovega srca bo ostala vedno z nami.

Žalujoči vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti je za vedno odšla od nas
draga mama

ZOFIJA RIGLER

iz Ponove vasi.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, gasilkam PGD Ponova vas, osebju ZD Grosuplje in OI Ljubljana, JKP Grosuplje, g. župniku, cvetličarstvu Zakrajšek, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujochi vsi njeni

*Ostra temna črta
je zarezala v življenje,
da je postalo pokrajina
bolečine in žalosti.
Strmimo nemi in brez moči
v onstran,
kamor so odšli naši najdražji.*

ZAHVALA

JOŽE TRONTELJ

(19. 3. 1937–10. 11. 2020) iz Grosupljega

Ob izgubi našega ljubljene dedija se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali in spoštovali v življenju ter nam ob slovesu izrazili pisna ali ustna sožalja. Hvala tudi vsem, ki ste darovali za cerkev in dober namen, hvala g. Adamiču za sočutno organizacijo slovesa in nenazadnje hvala g. Martinu Golobu za lepe besede ob slovesu.

Hvaležni, da smo te imeli ...

Vsi njegovi

**Mnogo prezgodaj,
v 62. letu starosti,
nas je po hudi bolezni
zapustil naš ljubi mož,
oče in dedek**

ANTON BOZJA

(12. 8. 1958–21. 10. 2020)

iz Šmarja – Sapa.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem. Posebna zahvala Gastroenterološki kliniki na Japljevi v Ljubljani. Zahvala tudi Hiši LJUBHOSPIC za lepo poskrbljene zadnje dni življenja. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku, dr. Bojanu Korošaku, za spoštljiv obred v slovo. Zahvala pevcem za ganljivo odpete pesmi, trobentaču za odigrano Tišino. Zahvala tudi vsem sodelavcem AC Žgajnar. Hvala dobri prijateljem iz Repč za sočutje. Zahvala družini Kastelic iz Radohove vasi, Anji za lepo cvetje. Hvala pogrebni službi JKP Grosuplje. Posebna zahvala sosedu Poldetu Perovšku za organizacijo lepega slovesa. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

*Žalujochi žena Marija, hči Petra,
sin Klemen z družino, sin Uroš z Anjo*

*V tej boli tožna in počasna,
ogromna solza se mi zdiš,
a še kot solza - krasna!
Krasna si, bistra hči planin!*

S. Gregorčič - Soči

**Ustavilo se je plemenito srce
ljubega moža in strica**

LOJZETA GABRŠČKA.

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče, lovcem in praproščakoma Lovske družine Taborska jama in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo - Grosuplje. Zahvala tudi pevcem za ganljivo zapete pesmi, trobentaču za zaigrano Tišino in g. Adamiču za izvedbo in organizacijo pogreba.

Še posebej se zahvaljujem prijatelju Vinku Petriču za sočutne besede slovesa.

Žena Danica

Odprodaja modelnega leta 2020.

Popusti vse
do **8.000** eur.

Izjemno
financiranje.
Tudi brez obresti.

4
zimске
gume
za 1 eur.

HYUNDAI

Povprečna poraba goriva: 0,0 - 8,5 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 - 179 g/km.

Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupci ste avtomobilski blagovni znamki Hyundai poddelili priznanje BestBuy Award MILLENNIALS – najboljša razmerje med ceno in kakovostjo na slovenskem trgu. Vir: <http://www.bestbuyaward.org/slovenia-619XW88>. *Akcijske ponudbe niso združljive. ** ob nakupu avtomobila dobite 4 zimske gume za samo 1 evro, gum ni mogoče zamenjati za denar oz. za dodaten popust.

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 103, 1315 Velike Lašče
01/7881-999, 040/490-070, 031/331-919, prodaja@avtohisazalar.si, www.avtohisazalar.si

**Kmetija
Rome**

Velika Stara vas 2 pri Grosupljem

**DOMAČE
GOVEJE MESO**

INFORMACIJE IN NAROČILA:

041 218 388

rudmag.rome@gmail.com

Cena: 6,00 € na kg. Dostava brezplačna.

propinka

Poslovna in promocijska darila

Žepni sprej
za razkužilo

Nov osebni pripomoček

Cena

5,65 €/kos +ddv

Najbolj optimalna rešitev. Razkužilo vedno pri roki.

Darilni kompleti od
11,99 €/kos + DDV

3-slojna higienska maska od
9,95 € (50 kos) + DDV

Pralna maska
2,40 € /kos + DDV

Pokličite ali pišite za brezplačni katalog, kjer boste v naši pestri ponudbi zagotovo našli ustrezno darilo, pozornost za vašega poslovnega partnerja.

e-pošta: propinka.sp@gmail.com

Gsm : 051 610 999

OBČINA
GROSUPLJE

#OstaniZdrav